

Meltwater

Outside Insight

Viranomaisviestintä koronapandemiassa

Medianäkyvyyden teema-analyysi

Taustatiedot

Sisällysluettelo

	Taustatiedot	2
	Keskustelu kasvomaskeista	4
	Uudenmaan sulkeminen	22
	Poikkeusolot ja valmiuslaki	32
	Yhteenveto	40

Aikarajaus

Analyysissä käytetty aineisto perustuu yli 4100 suomalaiseen media-lähteeseen. Aineistoa on rajattu koskemaan tarkasteltavaa teemaa painottamalla hakusanoja sekä yksityiskohtaisemmassa tarkastelussa myös medialähteitä. Analyysissä käytetty aineisto on kerätty digitaalisesta uutismediasta aikavälillä 1. tammikuuta 2020 – 31. heinäkuuta 2020.

Tekijä

Markus Selin
Media-analyttikko
markus.selin@meltwater.com

Taustatiedot

Johdanto ja aineisto

Tämän analyysin tarkoituksena on ollut selvittää **viranomaisten ja keskeisten julkisten toimijoiden viestinnän onnistumista koronapandemiaan liittyvien teemojen yhteydessä**. Analyysissa on pyritty selvittämään viranomaisten viestinnän sisältöä, mahdollisia ristiriitaisuuksia sekä viestinnän yhtenäisyyttä. Lisäksi on tarkasteltu sitä, ketkä viranomaisista ovat olleet eniten mediassa esillä sekä uutismedian reaktioita viestintään sen eri vaiheissa. Analyysissä on esitetty myös joitakin suosituksia ja huomioita viestinnän parantamiseksi.

Analyysin metodina voidaan pitää media-analyysia. Edellä mainittuja tutkimuskysymyksiä on tarkasteltu suomalaisen uutismedian julkaisemien uutisten ja artikkeleiden kautta. Analyysin loppupäätelmiin on siis vaikuttanut se, mitkä viranomaisten viestit ovat näkyneet uutismediassa. Kyseinen tarkastelu mahdollistaa erityisesti lukijoille ja laajemmin kansalaisille välittyneen viranomaisviestinnän hahmottamisen. Huomioitavaa on kuitenkin se, että analyysissa ei tarkastella viestinnän vastaanottamista tai ymmärtämistä. Sen sijaan viestien leviämistä on lyhyesti tarkasteltu analysoimalla sosiaalista mediaa.

Analyysissa käytettyä aineistoa on rajattu ensin ajallisesti sekä painottamalla valittuja hakusanoja, joiden tulee esiintyä uutisessa tai artikkelissa. Tämän jälkeen aineisto on luokiteltu sekä määrällisesti että laadullisesti teema-kokonaisuudesta riippuen. **Pääosin analyysin laadulliset osuudet on toteutettu käyttämällä aineistoa, jossa uutismedian julkaisut on rajattu koskemaan kyseistä teemaa ja jotka sisältävät myös maininnan vähintään yhdestä tarkastelussa olevista viranomaisesta tai julkisista toimijasta.**

Analyysi on toteutettu Onnettomuustutkintakeskuksen toimeksiannosta. Onnettomuustutkintakeskus on suomalainen turvallisuustutkintaa tekevä viranomainen, joka toimii oikeusministeriön yhteydessä.

Aineisto ja medialähteet

- Digitaalisen uutismedian analyysissä aineistoa on rajattu valitsemalla **yksityiskohtaisempaan tarkasteluun** uutiset ja artikkelit, jotka on julkaistu 20:ssä valikoidussa medialähteessä. Lisäksi aineistoa on luokiteltu ja rajattu niissä esiintyneiden suositusten, toimijoiden sekä näkemysten perusteella. Medialähteissä on huomioitu seuraavat julkaisut: Aamulehti, Etelä-Suomen Sanomat, Helsingin Sanomat, Helsingin Uutiset, Ilta-Sanomat, Kaleva, Kauppalehti, Keskisuomalainen, Lapin Kansa, Maaseudun Tulevaisuus, MTV Uutiset, MTV, Satakunnan Kansa, Savon Sanomat, Svenska Yle, Talouselämä, Turun Sanomat, Uusi Suomi ja Yleisradio.

Hakusanat

- Teemaan liittyvät hakusanat, kuten kasvomaski, Uudenmaan sulkeminen, poikkeusolojen julistaminen sekä valmiuslain käyttöönotto. Vaihtoehtoiset termit sekä sanojen taivutusmuodot on huomioitu. Lisäksi asiasanat ovat yhdistetty julkisen sektorin toimijoihin, kuten valtioneuvostoon, terveyden ja hyvinvoinnin laitokseen sekä sosiaali- ja terveysministeriöön.

Meltwater
Outside Insight

Keskustelu kasvomaskeista

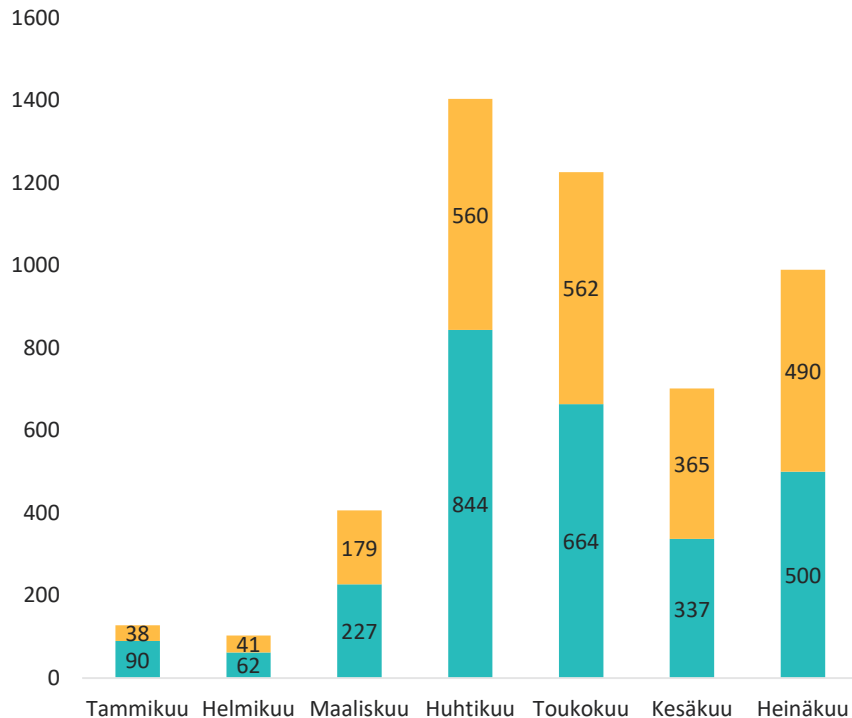

Keskustelu kasvomaskeista

Näkyvyyden jakautuminen kuukausittain

N=4959

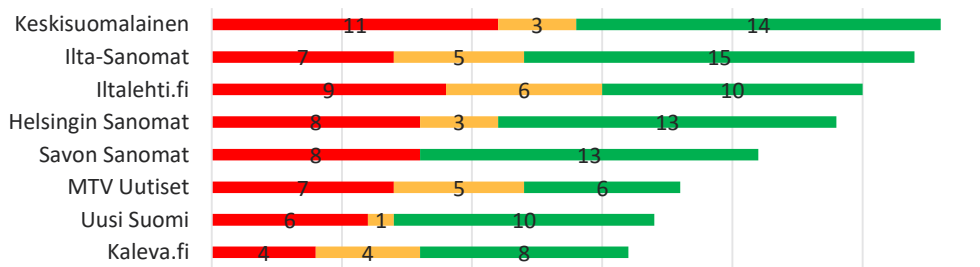
Viranomaiset Muut artikkelit

Kasvomaskit mainittiin digitaalisessa uutismediassa yhteensä **9550 kertaa** tammikuun ja heinäkuun välisellä ajanjaksolla. Kun aineistoa rajataan 20 avainmediaan, mainintojen määrä rajautui **4959 julkaisuun**. Noin 50 prosentissa julkaisuista mainittiin vähintään yksi tarkastelussa ollut viranomainen.

- Eniten keskustelua kasvomaskeihin liittyen käytiin huhtikuussa sekä toukokuussa. Keskustelu ja kannanotot maskien käyttöön liittyen jakautui kuitenkin koko ajanjaksolle tammikuusta heinäkuuhun.
- Kun rajataan tarkastelua avainmedioiden uutisiin, joissa viranomainen on mainittu, eniten suosituksia sisältäneitä uutisia ja artikkeleita julkaistiin Keski-suomalaisessa.

Suosittelujen jakautuminen eri medioissa

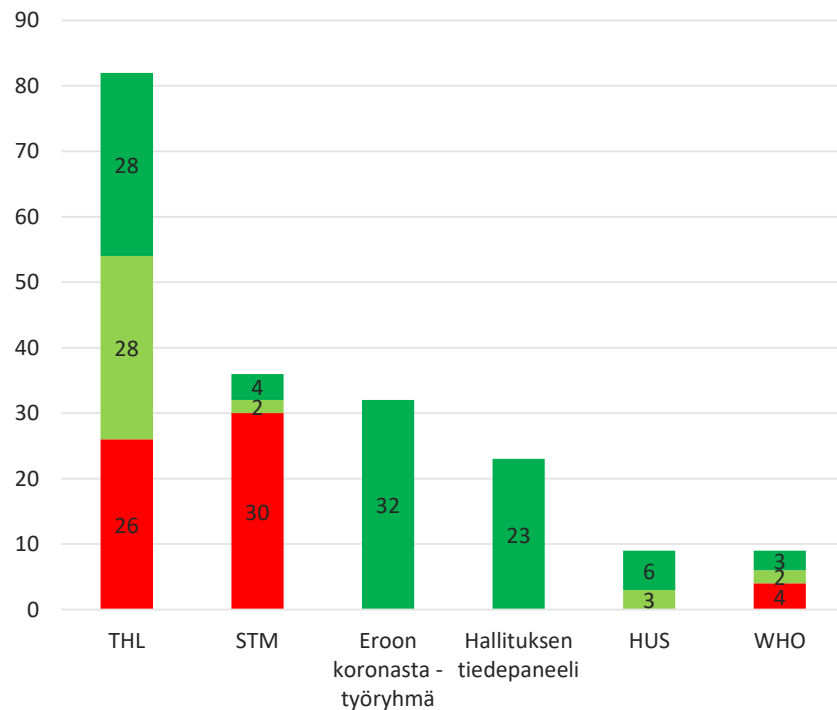
Eniten kannanottoja sisältäneitä artikkeleita julkaisseet

Ei hyötyä/suosittelaa Suositellaan muita toimia On hyötyä/suosittelaa

Suhtautuminen kasvomaskeihin

Suhtautuminen kasvomaskien käyttöön

Aineiston rajaukset

- Seuraavissa tarkasteluissa käytettävää aineistoa on rajattu analyysin kohdistamiseksi tehokkaammin haluttuihin aiheisiin. **Kasvomaskeja ja viranomaisia koskevasta aineistosta (N=2724) on valittu lähempään tarkasteluun 420 uutista ja artikkelia, joissa otettiin tarkemmin kantaa kasvomaskeihin ja niitä koskeviin suosituksiin.** Uutiset ja artikkelit on manuaalisesti luokiteltu sen mukaan, miten niissä suhtaudutaan kasvomaskien käyttöön. Kannanotot on luokiteltu toimijalle, jolla on ollut keskeisin rooli artikkelissa. Kaikki julkaisut eivät ole sisältäneet kannanottoa.

Suhtautuminen kasvomaskien käyttöön

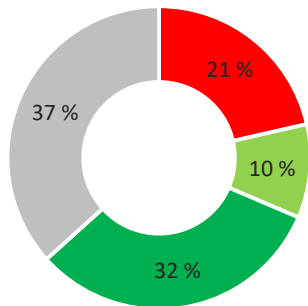
- Vasemmalla olevassa kuvaajassa on esitetty julkisen sektorin toimijoiden kasvomaskien käyttöä koskevien kannanottojen jakautuminen sen mukaan, millaisen viestin ne sisältävät maskien käytöstä.
- Selvästi eniten kasvomaskeihin liittyen kannanottoja esitti Terveystieteiden tutkimuskeskus (THL:n) osalta huomiota kannattaa kiinnittää erityisesti siihen, miten sen mediassa esillä olleet kannanotot jakautuvat tasaisesti sekä *kielteisiin*, *myönteisiin*, että *muiden toimien suosituksiin*.
- Sosiaali- ja terveysministeriön kannanotot koskien kasvomaskien käyttöä ovat olleet pääasiassa linjauksen mukaisia. Myönteiseksi STM:n osalta on luokiteltu sen suositukset koskien vanhustenhuollon ja kotihoidon maskisuositusta.

Keskustelu kasvomaskeista

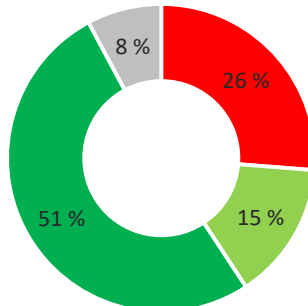

Suhtautuminen kasvomaskeihin

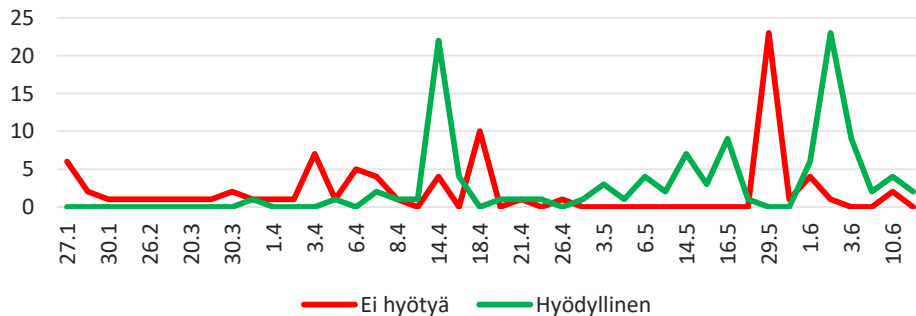
Suhtautuminen maskeihin
Uutisten määrä

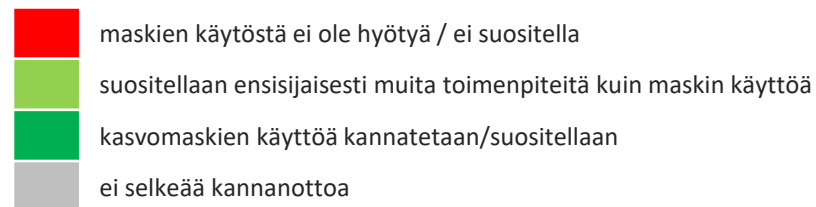
Suhtautuminen maskeihin
Some-jakojen määrä

Kasvomaskien käyttöön liittyvien kannanottojen
jakautuminen päivittäin

- Uutisten lukumäärällä tarkastellen lähes kolmanneksessa maininnoista kasvomaskeiden käyttöä suositeltiin. Vastaavasti noin 21 prosentissa artikkeleista maskien käyttöä ei suositeltu tai katsottiin, ettei niistä ole hyötyä koronapandemian ehkäisyssä.
- Uutisten ja artikkeleiden sosiaalisen median jakokertojen perusteella tarkasteltuna myönteisen kannan kasvomaskeiden käyttöön sisältäneet julkaisut keräsivät selvästi eniten jakokertoja. Vastaavasti uutiset ja artikkelit, joissa ei esitetty selkeää kantaa kasvomaskeiden käyttöön keräsivät jakokertoja selvästi vähemmän.
- Myönteisesti kasvomaskeihin suhtautuneiden uutisten ja artikkeleiden suhteellisen suuri osuus sosiaalisen median jakokerroista kuvastaa sitä, kuinka ”poikkeava” suhtautuminen kasvomaskeiden käyttöön resonoi sosiaalisen median käyttäjissä. Kannattaa kuitenkin huomioida, että julkaisun saatteena käytettävässä viestissä oleva näkökulma voi poiketa artikkelin näkökulmasta.
- Kannanottojen jakautuminen päivittäin kuvaa myönteisten ja kielteisten suositusten jakautumista ja havainnollistaa hyvin ristiriitaa viestinnässä. Huomioi, että kuvaajassa on viranomaisten lisäksi muidenkin toimijoiden kannanottoja. Jokin viranomaistaho on kuitenkin mainittu artikkelissa.

Keskustelu kasvomaskeista

Viranomaisviestintä

THL:n pääjohtaja suosittelee **kangasmaskien** käyttöä [julkisilla paikoilla](#). STM:n Varhila tyrmsi A-studiossa suosittelun [tykkäänään "Tervahaudan omana ajatteluna"](#).

Viranomaiset korostavat, ettei itse tehty kasvomaski suojaa [käyttäjäänsä koronaviruksesta](#).

Länsimaissa takki kääntyy ja kasvot peittyvät – miksi saksalainen suojaa kasvonsa, [mutta suomalainen ei?](#)

Yksittäisessä julkaisussa todetaan THL:n kehoittavan kasvomaskeiden käyttöön.

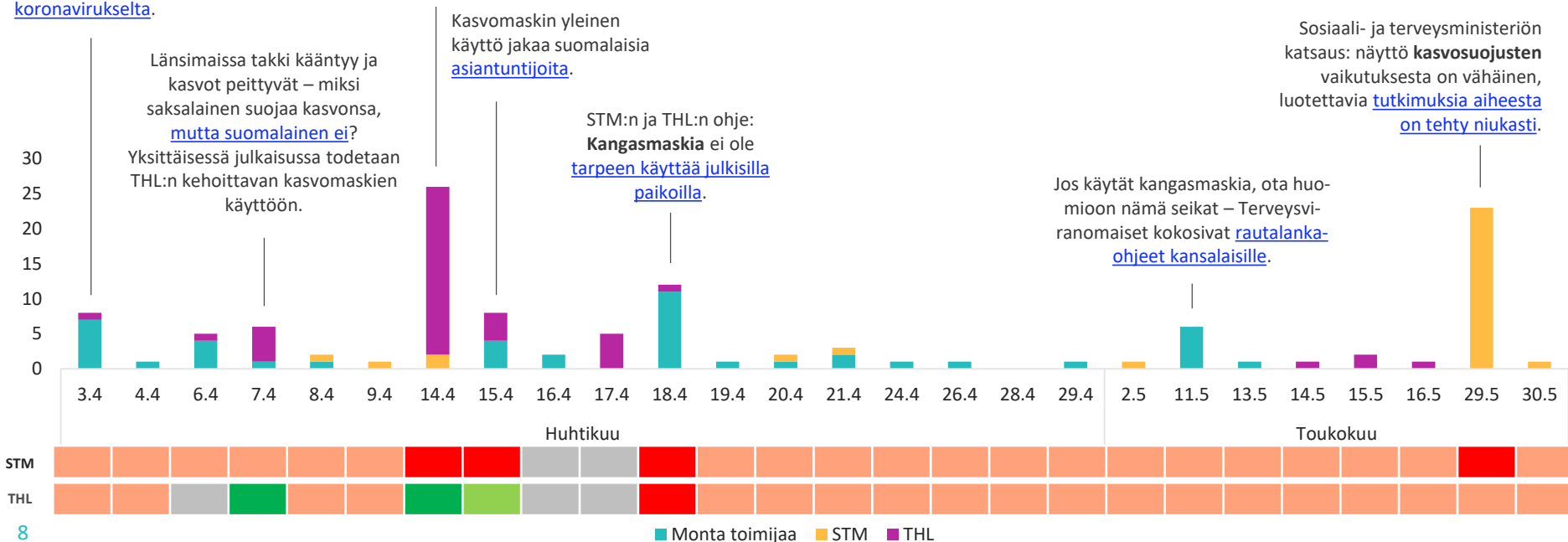
Kasvomaskin yleinen käyttö jakaa suomalaisia [asiantuntijoita](#).

STM:n ja THL:n ohje: **Kangasmaskia** ei ole [tarpeen käyttää julkisilla paikoilla](#).

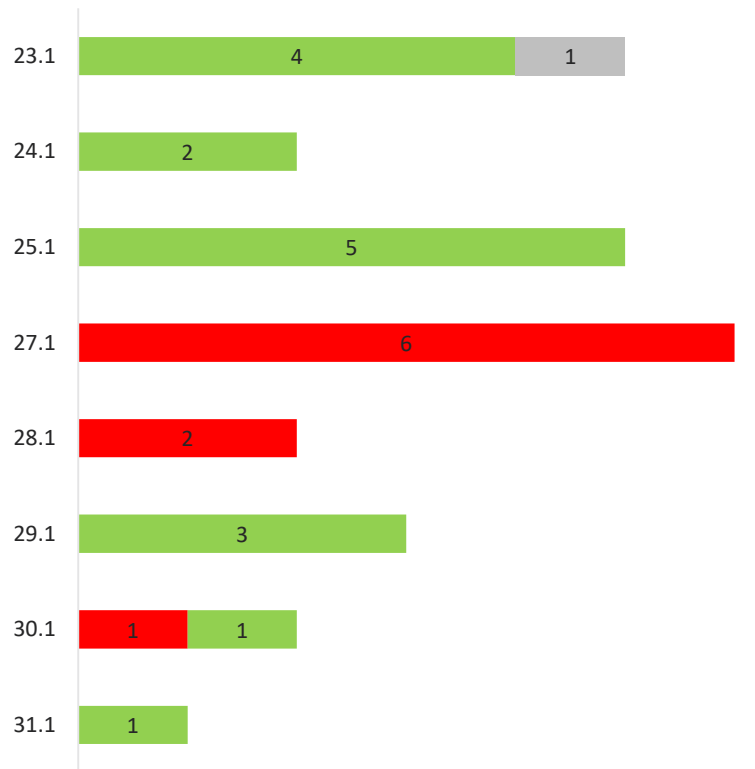
Sosiaali- ja terveysministeriön katsaus: näyttö **kasvosuojusten** vaikutuksesta on vähäinen, luotettavia [tutkimuksia aiheesta on tehty niukasti](#).

Jos käytät kangasmaskia, ota huomioon nämä seikat – Terveysviranomaiset kokosivat [rautalanka-ohjeet kansalaisille](#).

Väri	Suhtautuminen kasvomaskeihin
	Maskeja ei suositella
	Viimeisin suositus kielteinen
	Viimeisin suositus myönteinen
	Maskeja suositellaan
	Ristiriitainen tai epäselvä kanta

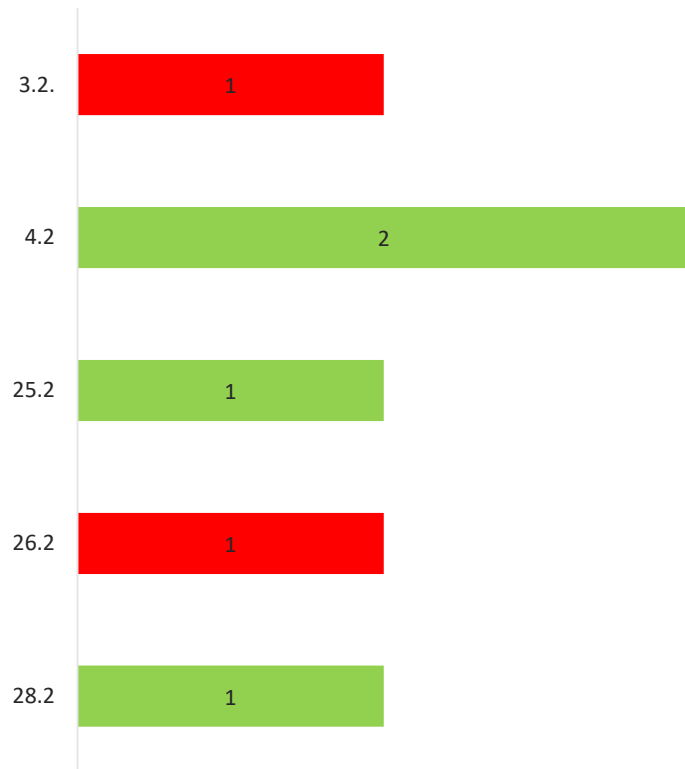
Suosittelujen ja kannanottojen kehitys | Tammikuu

Tammikuussa julkaistiin **26 kasvomaskeiden suositukseen tai kannanottoihin** liittyvää uutista ja artikkelia.

- **23.1.** – THL:n asiantuntijat kehoittavat Aasiaan matkustavia pesemään käsiään ja välttämään eläintoreja.
- **24.1.** – THL:n *Mika Salminen* toteaa, että hengityssuojainten käytöstä ei ole hyötyä kantajalleen. Salminen sanoo, että hengityssuojaimesta *voi olla* hyötyä toisten altistamisen estämisessä.
- **25.1.** – Koronaviruksesta ensimmäiset havainnot Euroopassa. THL toteaa Suomen olevan hyvin varautunut ja kertoo käytännön järjestelyistä esimerkiksi karanteeneihin sekä käsihygieniaan liittyen.
- **27.1.** – Uutisointia kasvomaskeiden kysynnän kasvusta. THL:n *Mika Salminen* toistaa viestinsä siitä, etteivät kasvomaskeita suojaa käyttäjää tartunnalta, vaan saattavat estää muiden altistamisen virukselle.
- **30.1.** – THL suosittelee Wuhanin koronavirukseen liittyvässä materiaalissaan suunänsuojauksen käyttöä kahdelle ryhmälle. Toinen on terveydenhuollon toimipisteiden henkilöstö ja toinen koronavirusinfektioon sairastuneiden potilaiden kanssa lähikontaktissa olevat henkilöt kuten perheenjäsenet.

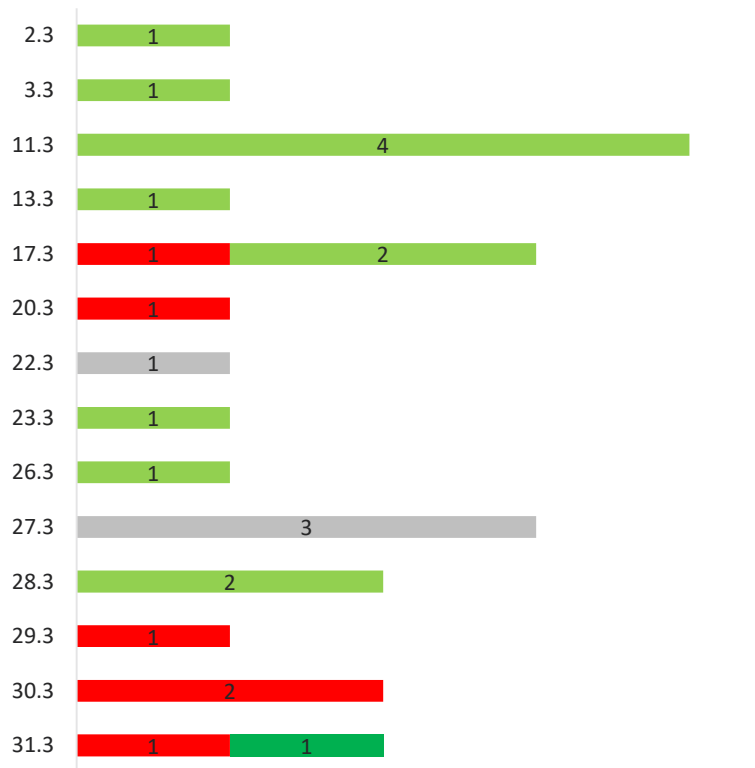
Suositusten ja kannanottojen kehitys | Helmikuu

Helmikuussa julkaistiin **kuusi kasvomaskien suosituksiin tai kannanottoihin liittyvää uutista ja artikkelia.**

- **4.2.** – THL:n *Mika Salminen* vastaa yleisimpiin kysymyksiin ja olettamuksiin koronaviruksen leviämiseen liittyen. Salmisen mukaan käsi- ja aivastushygienialla on maskien käyttöä suurempi merkitys viruksen leviämisen ehkäisemiseen. Lisäksi Salminen toteaa, että kasvomaski saattaa suojata muita altistumiselta, ei maskin käyttäjää. Salminen myöntää, että ohjeistusta suojuksen käyttöön täytyy avata paremmin myös THL:n ohjeissa.
- **25.2.** – THL:n johtava asiantuntija *Jussi Sane* kehoittaa kaikissa tilanteissa huolehtimaan hyvästä käsihygieniasta. Käsien pesu on tehokkain tapa välttää tartunta. Esimerkiksi suunänsuojukset eivät ole tehokkaita tartunnan ehkäisyssä, todetaan Helsingin Sanomien artikkelissa.
- **28.2.** – Hygieniahoitaja *Tarja Kuutamo* Meilahden sairaalasta korostaa hyvää käsihygieniaa sekä kehoittaa välttämään kasvojen koskettelua likaisilla käsillä. Kuutamo näkee, että hengityssuojaimen käytöllä voi olla pääasiassa kielteisiä vaikutuksia, kun kasvoja maskin käytön yhteydessä kosketellaan tarpeettomasti.

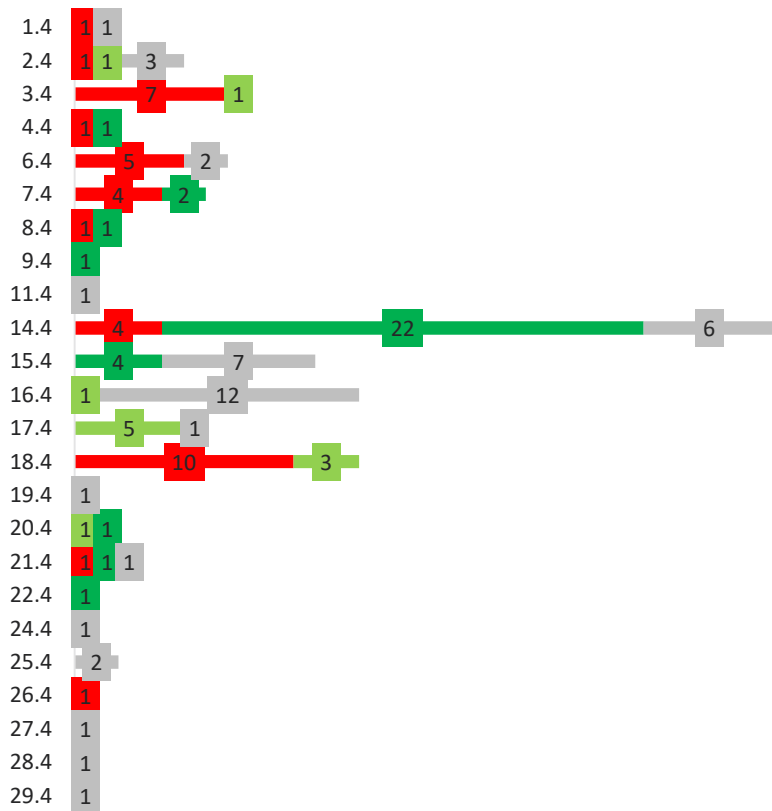
Suosittelujen ja kannanottojen kehitys | Maaliskuu

Maalikuussa julkaistiin **24 kasvomaskeiden suosituksiin tai kannanottoihin liittyvää uutista ja artikkelia.**

- 11.3.** – THL:n asiantuntijat vastaavat yleisimpiin kysymyksiin koronaviruksen ehkäisemiseen liittyen. THL suosittelee suu-nenäsuojuksen käyttöä terveydenhuollon ammattilaisille koronavirusinfektioon sekä sairastuneiden potilaiden lähikontakteille, esimerkiksi samassa taloudessa asuville.
- 26.3.** – Yleisradio uutisoi sosiaali- ja terveysministeriön alati muuttuvista ohjeista vanhusten kotihoidon parissa työskenteleville. STM on linjannut, että hoitajien tulee käyttää kasvomaskeja kotihoidon asiakaskäynneillä. Myöhemmin STM kuitenkin julkisti ohjeet, joissa todetaan työnantajien päättävän asiasta.
- 31.3.** – WHO ei suosittele kasvomaskeja terveelle väestölle. THL:n entinen tutkimusprofessori emeritus Matti Jantunen toteaa MTV:n Uutisaamussa, että kasvomaskeista on laajempaa hyötyä, vaikka ”hyöty ei ole hirveän suuri”. Jantunen toteaa, että kasvomaskeiden käytön esteenä on niiden puute. Jantunen näkemyksen mukaan terveydenhuollon tarpeiden täyttämisen jälkeen ei ole syytä, miksi tavallinen kansalainen ei voisi käyttää kasvomaskeja.

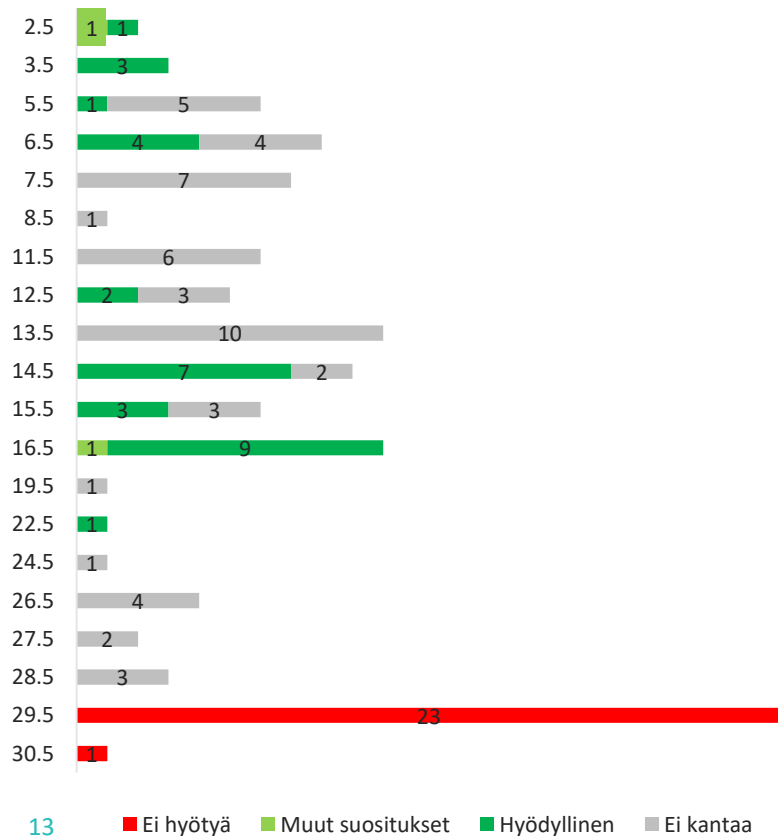
Suosittelujen ja kannanottojen kehitys | Huhtikuu

Huhtikuussa julkaistiin **123 kasvomaskeiden suosituksiin tai kannanottoihin liittyvää uutista ja artikkelia.**

- **2.4.** – Tyksin tartuntataudeista vastaava ylilääkäri *Esa Rintala* toteaa, että tavallisten ihmisten kohdalla kasvomaskeiden käytöstä voi olla jopa haittaa.
- **3.-4.4.** – Viranomaiset varoittavat itse tehdyistä maskeista. WHO uskoo, että kasvomaski voi sittenkin suojata tartunnalta. Länsimaiden kerrotaan tekevän U-käännöstä suhtautumisessaan kasvomaskeihin.
- **6.4.** – THL odottaa uutta linjausta kasvomaskeista. Varkauden kaupunki on Suomessa ensimmäisten joukossa alkanut suosittelemaan kasvomaskeiden käyttöä. Samassa artikkelissa todetaan, että myös *THL on alkanut suosittelemaan kasvomaskeja.*
- **9.4.** – STM tarkentaa hoivakotien koronaohjeita. Maskia suositellaan käytettäväksi hoivakodeissa sekä kotihoidon parissa työskenteleville.
- **14.4.** – THL:n pääjohtaja *Markku Tervahauta* suosittelee kasvomaskeiden käyttöä julkisilla paikoilla. Välittömästi uutisen jälkeen julkaistaan myös artikkeleita, joissa kyseenalaistetaan viranomaisten eriävät suositukset ja epäselvä viestintä. Saman päivän aikana STM:n kansliapäällikkö *Kirsi Varhila* totesi suosituksen olevan Tervahaudan omaa ajattelua. Varhila myös totesi, ettei STM ei anna suositusta maskin käytöstä julkisella paikalla.
- **18.4.** – STM ja THL: *Kangasmaskia* ei ole tarpeen käyttää julkisilla paikoilla – voi jopa lisätä tartuntariskiä.

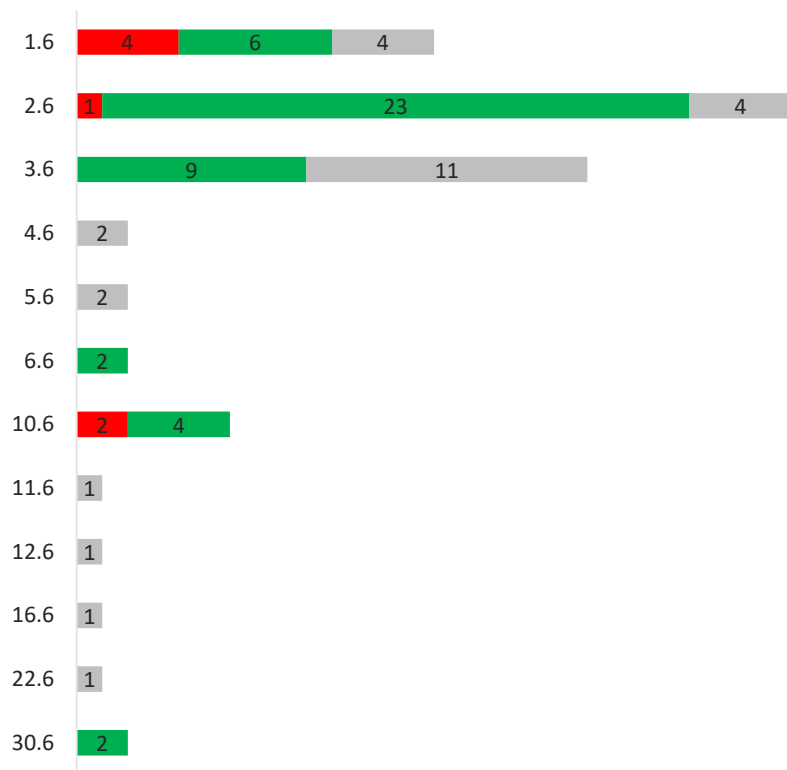
Suosittelujen ja kannanottojen kehitys | Toukokuu

Toukokuussa julkaistiin **109 kasvomaskeiden suosituksiin tai kannanottoihin liittyvää uutista ja artikkelia.**

- 3.5.** – HUSin apulaisylilääkäri *Eeva Ruotsalainen* suosittelee kasvomaskeiden käyttöä julkisissa tiloissa ja kaupoissa. Ruotsalainen toteaa, että kasvomaskeiden käyttö estää oireetonta taudinkantajaa tartuttamasta muita. 5. toukokuuta HUSin toimitusjohtaja Juha Tuominen toteaa, että kansalaiset voivat halutessaan käyttää maskeja, kunhan niiden riittävyydestä terveydenhuollon tarpeisiin on varmistuttu.
- 11.5.** - Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan kankainen kasvomaski voi estää koronavirustartunnan saanutta tartuttamasta muita, mutta maski ei suojaa tervettä ihmistä virukselta. Väärin käytettynä maski voi jopa lisätä koronavirustartunnan riskiä. Samassa yhteydessä viranomaiset julkaisevat ohjeet kangasmaskien oikeaoppiseen käyttöön.
- 14.5.** – VTT:n tutkimuksen mukaan kangasmaski saattaa suojata muita, mutta ei käyttäjää. Merkittävä tekijä on myös kangasmaskissa käytettävä materiaali.
- 15.5.** – THL:n pääjohtaja *Markku Tervahauta* toteaa Yleisradion haastattelussa veto-vastuun maskisuosituksista olevan STM:llä. Tervahauta näkee asian hoidossa poliittisen tai yhteiskunnallisen aspektin, joka ei liity suoraan epidemiaan.
- 29.5.** – Sosiaali- ja terveysministeriön maskiselvityksen mukaan maskin käyttö ei estä koronatartuntaa. Uutisista saa helposti kuvan, ettei kasvomaskeiden käytöllä ole mitään vaikutusta viruksen leviämiseen.

Suositusten ja kannanottojen kehitys | Kesäkuu & Heinäkuu

Kesäkuussa julkaistiin **80 kasvomaskeiden suosituksiin tai kannanottoihin liittyvää uutista ja artikkelia.**

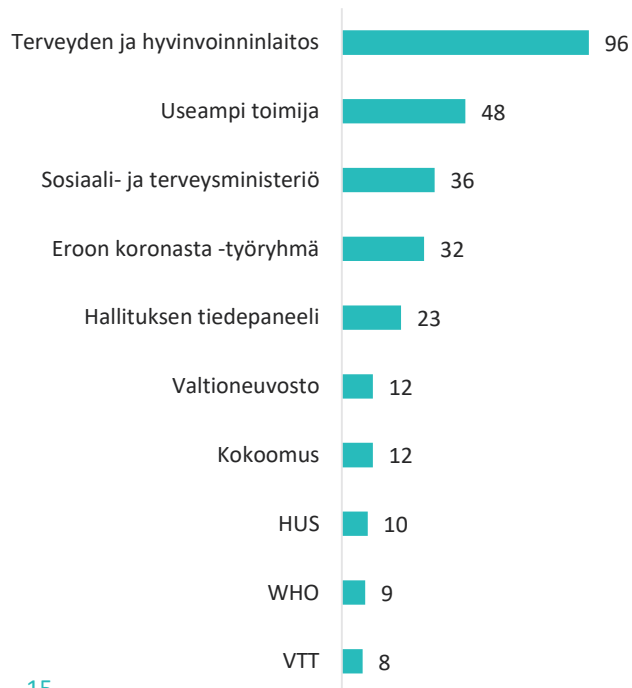
- **1.-3.6.** – *Hallituksen tiedepaneeli* sekä *Eroon koronasta –työryhmä* vetoavat sen puolesta, että Suomessa kasvomaskeja käytettäisiin myös väestötasolla koronapandemian tukahduttamiseen. Heidän mukaansa maskien käytöstä on hyötyä ja maskit ovat yksi hyödyllisimmistä ja kustannustehokkaimmista toimenpiteistä hoitaa epidemiaa.
- **10.6.** – Kansainvälinen tutkijaryhmä kehoittaa ottamaan kasvosuojukset välittömästi laajaan käyttöön koronaviruksen ehkäisemiseksi.

Heinäkuussa julkaistiin **52 kasvomaskeiden suosituksiin tai kannanottoihin liittyvää uutista ja artikkelia.**

- **21.7.** – EU-asiantuntijoiden uunituore suositus kehottaa käyttämään junissa maskia.
- **28.7.** – THL:n *Mika Salminen* kertoo maskisuosituksen muuttamisen olevan harkinnassa. Suomalaisen tutkijaryhmän mukaan STM:n tilaaman maskiselvityksen uudelleenanalysoinnin perusteella on selvää, että kasvomasakit selvästi suojaavat käyttäjiänsä. Analyysi tukee myös kasvomaskeiden suojavaikutusta muihin.

Viranomaisten viestintä

Uutiset ja artikkelit, joissa toimija pääroolissa puhujana

Eniten kannanottoja maskin käyttöön esittivät **THL, STM, Eroon koronasta –työryhmä, hallituksen tiedepaneeli** sekä **valtioneuvosto**. *Useampi toimija* –kategoriaan on luokiteltu uutiset ja artikkelit, joissa on esiintynyt useamman kuin yhden tarkastelussa olleen toimijan kannanotto maskin käyttöön.

- Viestinnän onnistumisen näkökulmasta on huomionarvoista se, miten organisaatioiden viestintä on sisäisesti hajautunut ja henkilöitynyt tiettyihin avainhenkilöihin. Esimerkiksi THL:n viesteissä äänessä ovat olleet *Markku Tervahauta* sekä *Mika Salminen*. Vastaavasti sosiaali- ja terveysministeriön kantaa on tuonut esiin kansliapäällikkö *Kirsi Varhila*. Mediassa henkilöiden lausunnot on sidottu vahvasti organisaation näkökulmaan, mikä erityisesti THL:n tapauksessa on aiheuttanut ristiriitaa avainviestien tulkinnassa.
- Viranomaisten virallisia kannanottoja maskien käyttöön opponoivat yksittäiset asiantuntijat ja tutkijat. Esimerkiksi **Eroon koronasta –työryhmä** sekä **hallituksen tiedepaneeli** päätyivät poikkeavaan lopputulokseen maskien käytön hyödyistä ja haitoista suhteessa STM:n selvitykseen. **VTT** raportoi kangasmaskeille suorittamistaan testeistä ja **HUS:n** apulaisylilääkäri *Eeva Ruotsalainen* suosittelee kasvomaskeiden käyttöä kaupoissa ja julkisessa liikenteessä.

Keskustelu kasvomaskeista

Viestinnän analyysi

THL:n pääjohtaja suositteli kangasmaskin käyttöä kaikille – STM:n Varhila tyrmäsi A-studiossa suosittelun tykkänään "Tervahaudan omana ajatteluna"

Sosiaali- ja terveysministeriö ei anna suositusta, että tavallisella kansalaisella pitäisi olla maski kasvoillaan julkisille paikoille lähdeittäessä.

THL:n pääjohtaja suosittelee kangasmaskien käyttöä julkisilla paikoilla

THL:n pääjohtajan Markku Tervahaudan mukaan oireettomienkin ihmisten kannattaa alkaa käyttää kankaista maskia julkisilla paikoilla kanssaihminen suojaamiseksi. "Väestötasolla hyödyt ovat selvästi suurempia kuin haitat", Tervahauta sanoo.

THL:n pääjohtajan ulostulo hämmentää – "Nyt harmittavasti epätietoisuutta ilmassa"

Asiantuntijan selkeä neuvo: Suojaa itsesi maskilla ahtaissa ihmisjoukoissa, lenkillä et sitä tarvitse – "lapsille, sydänsairaille ja astmaatikoiden ehdottomasti ei maskia"

Kasvomaskien käyttöä koskevien suositusten viestinnällisen sisällön tarkastelussa on noussut esiin joitakin huomioita, joilla voi olla vaikutusta viestin sisällön ymmärrykseen lukijan näkökulmasta. Viranomaisten sekä asiantuntijoiden esittämässä näkemyksissä on huomattavia ristiriitaisuuksia. Ristiriitoja on havaittavissa seuraavissa yhteyksissä:

- **Organisaatio – organisaation asiantuntijat:** organisaatioon kuuluvien asiantuntijoiden lausunnot on ymmärretty organisaation kantana asiaan. Asiantuntijat eivät uutisissa riittävällä tavalla eroitu organisaatiosta, vaan lukija ymmärtää viestin viranomaisten virallisena kantana asiaan.
- **Organisaatio – organisaatio:** viranomaisten keskeiset ja suuret linjat maskiasiassa ovat olleet keskenään ristiriidassa. Määrittelyssä on kuitenkin huomioitava se, missä määrin mediassa esitetty lausunto on organisaation kanta asiaan vai onko kyseessä sen asiantuntijan "yksityisestä ajattelusta". Ristiriitaa viestinnän sisällössä on ollut esimerkiksi THL:n ja STM:n välillä.
- **Organisaatio – yksittäiset asiantuntijat:** yksittäisten asiantuntijoiden ja työryhmien kannatukset ovat olleet ristiriidassa viranomaisten suositusten kanssa, joka vaikeuttaa viestin ymmärtämistä sekä lukijoiden kuvaa maskisuosituksesta. Osa asiantuntijoista kuuluu myös viranomaisiin luettaviin organisaatioihin.

Viestinnän analyysi

Asiantuntijan selkeä neuvo: Suojaa itsesi maskilla ahtaissa ihmisjoukoissa, lenkillä et sitä tarvitse – "lapsille, sydänsairaille ja astmaatikoille ehdottomasti ei maskia"

JULKAISTU 16.4.2020

Suomessa ei ole viranomaismääräystä kasvomaskeiden pitämisestä julkisilla paikoilla liikkeessa. Työterveyslaitoksen vanhempi asiantuntija Erja Mäkelä kertoo oman näkemyksensä maskien käytöstä MTV:n Uutisaamussa.

– Jos menee ulos kävelylle, niin ehdottomasti ei kannata laittaa kasvomaskia. Jos menee kauppaan, linja-autoon tai muuhun paikkaan, jossa voi olla paljon ihmisiä ahtaissa tiloissa, niin kasvomaskista on hyötyä siinä suhteessa, ettei altista muita ihmisiä, Mäkelä sanoo.

Koronavirus leviää pääsääntöisesti pisaratartuntana, joten maskilla voi estää omien tartuntapörskeiden leviämistä muihin ihmisiin. Maskit sinällään suojaa koronatartunnalta.

Artikkelin otsikkotasolla kehoitetaan suojaamaan itsensä ahtaissa väkijoukoissa. Erja Mäkelän kommentista käy kuitenkin ilmi, että kyse on nimenomaan muiden altistamisen ehkäisemisestä. Artikkeeliin liittyy myös muuten epämääräisyyttä (korostettuna).

Kasvomaskien käytön hyödyt ja niihin liittyvä tieteellinen näyttö ovat seikkoja, jotka ovat vaikeasti ymmärrettävissä ja muutettavissa yksinkertaiseen muotoon. Ongelmasta viestii esimerkiksi seuraavat huomiot:

- **Maskin käyttö suojaa muita vs. suojaa käyttäjää:** uutisissa ja artikkeleissa otsikkotasolla on voitu todeta, ettei maski suojaa käyttäjäänsä. Kuitenkin leipätekstissä on huomioitu maskin mahdolliset suojavaikutukset muita ihmisiä kohtaan.
- **Itse tehty maski ei suojaa koronatartunnalta:** uutiseen tai artikkeliin on voitu lisätä "ylimääräinen muuttuja". Esimerkiksi maskin alkuperä nostetaan muuttujana esiin ja todetaan, ettei itse tehty kankainen kasvomaski suojaa koronatartunnalta. Artikkeleissa ei kuitenkaan oteta kantaa siihen, suojaavatko viralliset hyväksytyt kasvomasakit koronatartunnalta. Tulkinta asiasta jää lukijan päätettäväksi. Viesti on liian monimutkainen ja suppea.
- **Viralliset suositukset vs. muut suositukset:** lukijalle saattaa jäädä epäselvä kuva virallisten suositusten nykytilasta, kun julkisten organisaatioiden toimijat esittävät omia mielipiteitään kasvomaskeiden käyttöön liittyen. Viranomaiset eivät ole juurikaan ottaneet kantaa lausuntoihin tai korostaneet omaa kantaansa suhteessa eriäviin näkemyksiin.
- **Vaikeasti hahmotettava asiakokonaisuus:** oheisessa uutisnostossa on esimerkki siitä, millä tavalla media itsessään viestii ristiriitaisesti kasvomaskeiden käytöstä.

Viestinnän analyysi

- Kasvomaskien käytöstä annettujen suositusten viestinnälliseen onnistumiseen ovat vaikuttaneet **viranomaisten** lisäksi myös **uutismedian tapa uutisoida suosituksista** sekä viranomaisista irallaan olevien **asiantuntijoiden yksittäiset lausunnot ja kannanotot**. Käsite *maskisuosituksista* on syntynyt osaltaan näiden toimintojen pohjalta.
- **Niin viranomaisten kuin yksittäisten asiantuntijoiden ja organisaatioiden viesti on voitu ymmärtää myös väärin.** Kun viranomaiset viestivät siitä, ettei kasvomaskeista ole apua koronavirukselta suojautumiseen, voidaan seuraavaksi esittää näkemyksiä, joissa otetaan kantaa nimenomaan maskin vaikutuksiin muiden kuin maskin käyttäjän suojaamisessa. Kokonaisuudessaan tarkastelujakson aikana ei ole jokaisessa tapauksessa ollut selvää, missä kontekstissa kasvomaskin käytöstä puhutaan. Vastaavalla tavalla huomiotta on jäänyt se, puhutaanko kankaisista kasvomaskeista vai esimerkiksi kirurgisista maskeista.
- **Lukijalle on saattanut jäädä epäselvä kuva siitä, kuka toimii auktoriteettinä maskisuositukseen liittyvissä kysymyksissä.** Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä sosiaali- ja terveysministeriön lisäksi esimerkiksi työryhmiin ja viranomaisiin kuuluvat asiantuntijat ovat suositelleet maskien käyttöä eri tilanteissa. Asiantuntijat käyttävät auktoriteettina asiantuntijuuden lisäksi nykyistä tai entistä asemaansa avainorganisaatioissa.
- **Maskisuosituksia antavia tahoja vaikuttaa olevan keskustelussa liikaa.** Orgisaatioiden lisäksi näkemyksiä esittävät myös yksittäiset asiantuntijat. Lausunnot ovat myös usein ristiriidassa keskenään tai vaikeasti tulkittavissa. Tietoa tulee runsaasti ja niiden vertailu on haastavaa.

Keskustelu kasvomaskista

Poimintoja artikkeleista ja uutisista

Päiväys	Media	Otsikko tai uutinen
31.3.2020	MTV Uutisaamu	THL:n entinen tutkimusprofessori Matti Jantunen toteaa MTV:n Uutisaamussa suusuojaamista: – Kyllä niistä on hyötyä, vaikka se hyöty ei ole hirveän suuri.
4.4.2020	Helsingin Sanomat	WHO uskoo, että kasvomaski voisi sittenkin suojata virukselta. Samassa artikkelissa todetaan, etteivät kotitekoiset kasvomaskit suojaa koronavirustartunnalta.
7.4.2020	Savon Sanomat	Varkaus suosittelee nyt kasvosuojien käyttöä ihmisten ilmoilla: kankainen suoja voi varjella muita virukselta. Artikkelissa todetaan myös: ”Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on nyt alkanut suositella kasvosuojia”.
14.4.2020	Helsingin Sanomat	THL:n pääjohtajan Markku Tervahaudan mukaan oireettomienkin ihmisten kannattaa alkaa käyttää kankaista maskia julkisilla paikoilla kanssaihminen suojaamiseksi.
14.4.2020	Yle	Ministeriö ei aio jatkossakaan suositella kangasmaskien käyttöä julkisilla paikoilla.
3.5.2020	Talouselämä	HUSin apulaisylilääkäri suosittelee kasvomaskien käyttöä julkisissa tiloissa
6.5.2020	MTV	Lääkintöneuvos Heikki Pälve hämmästelee sosiaali- ja terveysministeriön (STM) kansliapäällikön Kirsi Varhilan arvioita kasvomaskista tehtävästä selvityksestä ja niiden käytöstä. Pälve suosittelee maskin käyttöä.
14.5.2020	Yle	VTT tutki: Kangasmaski saattaa suojata muita, mutta ei käyttäjää – maskin materiaalilla suuri vaikutus tehoon
29.5.2020	Useita medioita	STM: Kasvosuojus ei estä koronatartuntaa: ”Tieteellistä näyttöä ei ole”
3.6.2020	MTV	Hallitus ei anna yleistä suositusta kasvosuojusten käytöstä.

Keskustelu kasvomaskeista

Eniten sosiaalisessa mediassa jaetut uutiset ja artikkelit

Kotimaa | Suojautuminen

THL:n pääjohtaja suosittelee kangasmaskien käyttöä julkisilla paikoilla

372 22 897 14.4. Helsingin Sanomat

Aasialaiset tutkijat koronaviruksesta:
"Mielestäni suurin virhe Yhdysvalloissa ja Euroopassa on, että ihmiset eivät käytä maskia"

120 7000 29.3. Yleisradio

HUSin apulaisylilääkäri suosittelee kasvomaskeiden käyttöä julkisissa tiloissa – "Normaaliin ei ole paluuta, ja tämä tulee jatkumaan pitkään, täytyy elää eri tavalla kuin aikaisemmin"

271 6283 3.5. Talouselämä

Koronaviruksen hillitsemiseksi on olemassa ylivoimainen keino, joka on jokaisen ulottuvilla – Kokeile, läpäisetkö käsihygienian testin

27 19 910 25.2. Helsingin Sanomat

Infektioylilääkäri antaa yksinkertaisen esimerkin kasvomaskeiden hyödyistä – STM:n selvitys ei sitä nähnyt

174 6635 1.6. Ilta-Sanomat

Mielipide | Vieraskynä

Kasvosuojuksista on merkittävää hyötyä koronavirustartuntojen ehkäisemisessä

Tutkimuksemme mukaan kasvosuojukset vähentävät kolmanneksella käyttäjänsä riskiä sairastua hengitystieinfektioon.

541 5948 31.7. Helsingin Sanomat

Suomessa aletaan valmistaa hengityssuojaimia

🕒 07.04.2020 klo 11:25

Ministeriö: "Ison mittakaavan valmistus käynnistyy toukokuussa".

32 10 960 7.4. Iltaalehti

Yle selvitti: Kasvomasakit pakollisia jo yli 50 maassa – määräykset perustuvat tutkimusnäyttöön, mutta Suomessa suositusta ei toistaiseksi tule

206 6505 5.5. Yleisradio

THL:n pääjohtaja Ylen haastattelussa: Koronaepidemia pitäisi nyt pyrkiä tukahduttamaan – "nolliin veto on hyvä strategia tässä vaiheessa"

552 4876 15.5. Yleisradio

Yhteenveto ja suositukset

Yhteenveto

Viranomaisten viestintä

- Viranomaisten viestintä on ollut paikoittain ristiriidassa keskenään. Esimerkiksi yksittäisten asiantuntijoiden kommentit ja ristiriitaiset viestit ovat hämärtäneet ydinsanomaa. Myös viestin yksiselitteisyydessä olisi parannettavaa. Eniten kasvomaskien käyttöä kommentoivat THL sekä STM.

Viestijöiden määrä

- Aineiston perusteella vaikuttaa siltä, että kasvomaskien käyttöön näkökulmia ovat antaneet liian monet julkisorganisaatioiden toimijat. Viestit ovat ristiriidassa keskenään. Lukijan päätettäväksi jää se auktoriteetti, kenen viestintään hän päätöksissään luottaa. Viestijöiden määrä ei ole välttämättä ongelma itsessään, jos viestien sisällöt ovat keskenään yhteneväisiä.

Aiheen vaikeaselkoisuus ja tulkintakysymykset

- Kasvomaskiasiaassa lukijalta vaaditaan osittain erittäin suurta tarkkuutta suositusten ja kannanottojen tulkitsemisessa. Uutisen tulkintaan vaikuttivat esimerkiksi kasvomaskissa käytettävä materiaali sekä kysymys siitä, kenelle kasvomaski antaa suojaa. Lisäksi mm. terveydenhuollon työntekijöille annettiin eriäviä suosituksia.

Suosituks

Kuka puhuu ja kenen viestiä kuunnellaan?

- Suosituksia ja kannanottoja esittivät lukuisat yksittäiset organisaatiot sekä asiantuntijat. Viestit olivat keskenään ristiriitaisia ja kokonaiskuvaa hämärsi puheet asiantuntijoiden ”yksityisajattelusta”.
- Viranomaistahojen viestintää tulisi yhtenäistää ja tiivistää niissä rajoissa, kun se on mahdollista. Suositukseen liittyen tulisi olla yhtenäinen linjaus, jota viestitään aktiivisesti ja selkeästi.

Viestinnän yksiselitteisyys

- Kasvomaskien käyttöön liittyvien suositusten tulisi olla yksiselitteisiä ja helposti ymmärrettäviä. Tarkastelujaksolla mediassa viestiä hämärsi esimerkiksi kysymykset siitä, koskevatko suositukset kankaisia kasvomaskeja vai kirurgisia suu-nenäsuojia. Samalla tavalla lukijan tuli huomioida tarkasti se, puhutaanko kasvomaskien kohdalla sen suojaavasta vaikutuksesta käyttäjälleen vai muille maskin käyttäjän läheisyydessä. Monissa yhteyksissä edellä kuvatut asiat menivät sekaisin uutisissa ja artikkeleissa.
- Viranomaisviestinnän tulisi olla yksiselitteisempää ja helposti ymmärrettävää. Monitulkintaiset vaihtoehdot voivat johtaa epäselvyyksiin.

Meltwater
Outside Insight

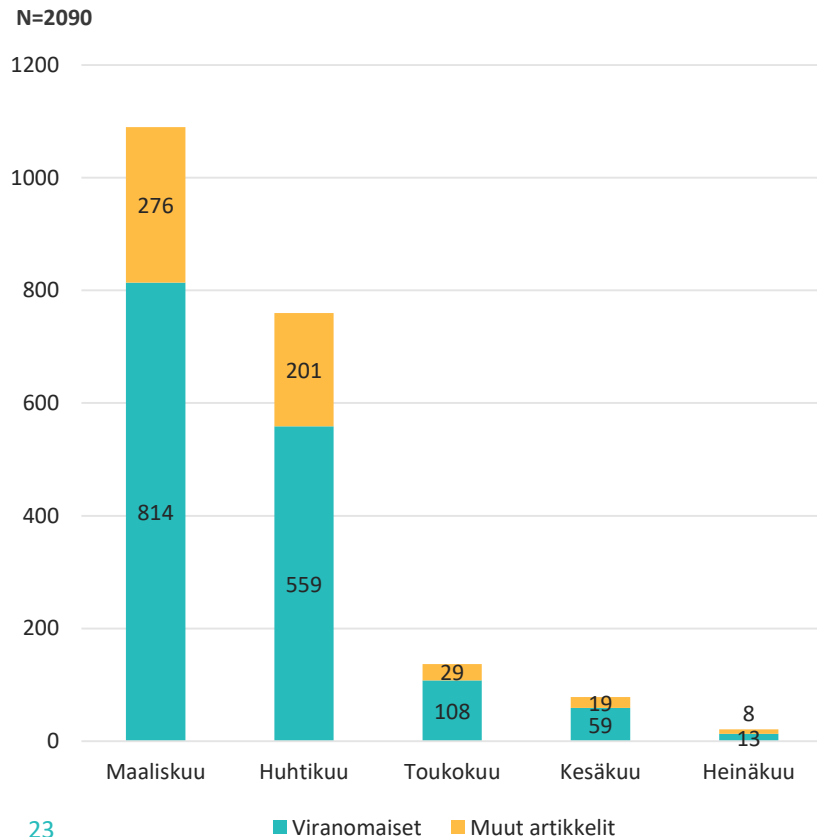
Uudenmaan sulkeminen

Uudenmaan sulkeminen

Näkyvyyden jakautuminen kuukausittain

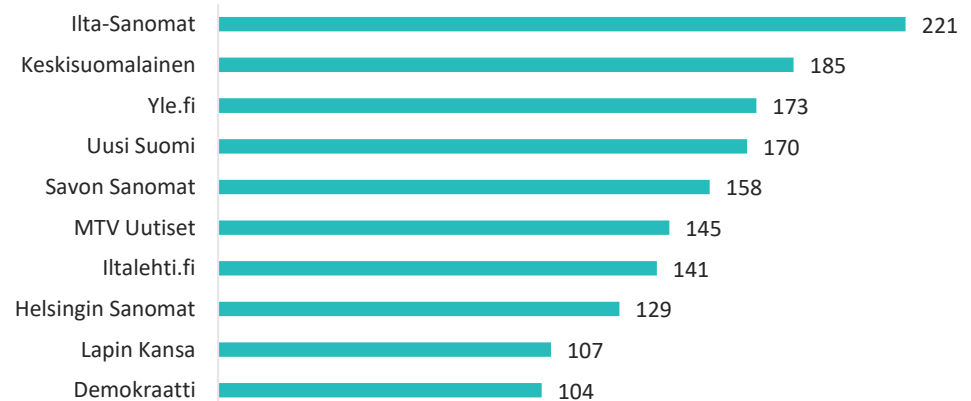

Uudenmaan sulkeminen mainittiin digitaalisessa uutismediassa yhteensä **4136 kertaa** tammikuun ja heinäkuun välisellä ajanjaksolla. Kun aineistoa rajataan 20 avainmediaan, mainintojen määrä rajautui **2090 julkaisuun**. Avainmedioiden julkaisuista **1553:ssa uutisessa tai artikkelissa** on mainittu jokin tarkastelussa oleva viranomainen.

- Eniten teema oli esillä uutismediassa maaliskuun ja huhtikuun aikana. Eniten Uudenmaan sulkemiseen liittyen uutisia ja artikkeleita julkaisivat Ilta-Sanomat, Keski-suomalainen sekä Yle.

Eniten kirjoittaneet mediat

Taulukossa huomioitu kaikki 4136 mainintaa

Uudenmaan sulkeminen

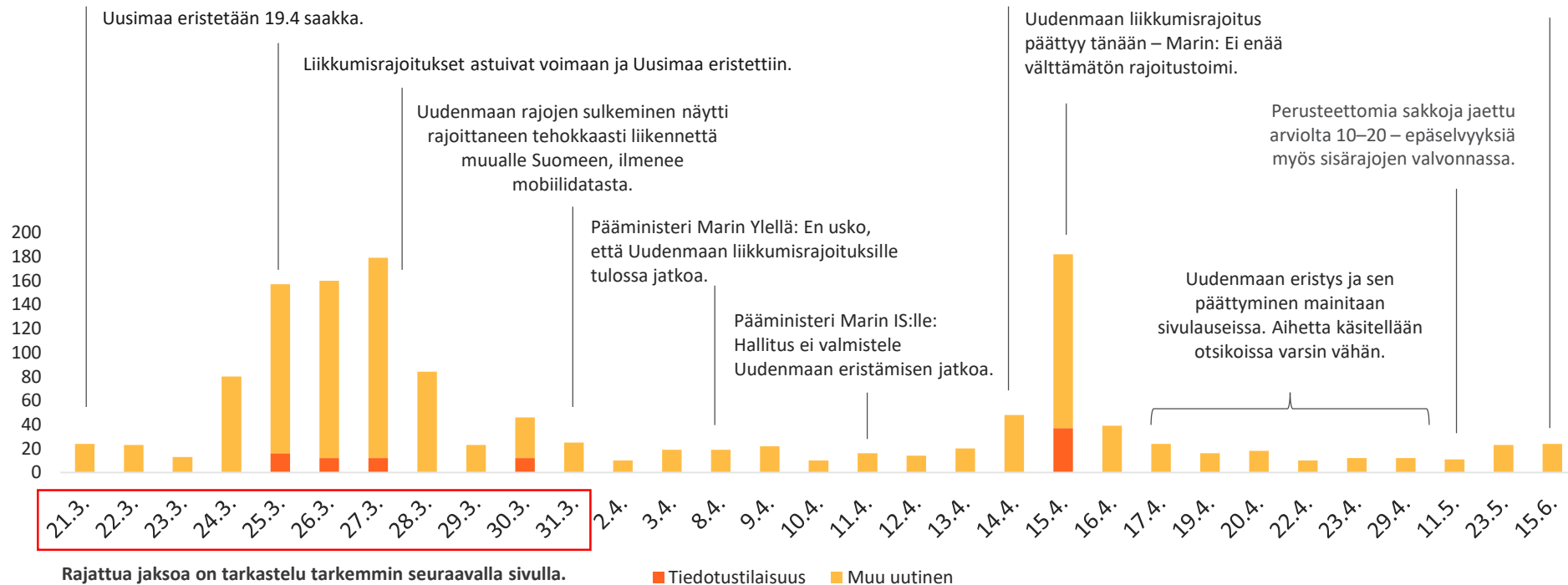
Näkyvyyden päiväjakauma ja uutispiikit

Aikajanalla on huomioitu päivät, jolloin on julkaistu vähintään **10 uutista tai artikkelia** Uudenmaan rajoituksiin liittyen, joissa viranomaisen on ollut äänessä.

Sanna Marin Ykkösaamussa: Työkalupakissa sekä Uudenmaan eristäminen että liikkumisrajoitukset. Poliisitarkastaja Uudenmaan mahdollisesta liikkumisrajoituksesta: Julkisen liikenteen rajoittaminen helpoin konsti.

Ylen haastattelema hallituslähde: STM ja THL eivät esitä Uudenmaan eristämisen jatkamista.

Suomi palaa arkeen, poikkeusaikojen lainsäädäntö puretaan – Henriksson: Toivon, että valmiuslakia ei enää tarvittaisi.

Uudenmaan sulkeminen

Näkyvyyden päiväjakauma ja uutispiikit

21.3. 11:35: Sanna Marin kertoo Ylen Ykkösaamussa Uudemaan eristämisen olevan yksi harkittavista vaihtoehdoista.

22.3. 09:15: Julkisoikeuden apulaisprofessori: hallituksella velvollisuus rajoittaa liikkumista, jos ihmiset eivät toimi vapaaehtoisesti.

22.3. 21:15: Orpo Iltalehdelle: Kokoomus on valmis sulkemaan Uudenmaan rajat.

24.3. 09:15: Pääministeri: Hallitukselta tulee eduskunnalle esitys ravintoloiden sulkemisesta, myös Uudenmaan eristämistä valmistellaan.

24.3. 15:55: Poliisi varautuu Uudenmaan sulkemiseen.

25.3. 04:00: Hallitus jatkaa koronatoimien valmistelua – päätöstä Uudenmaan sulkemisesta odotetaan.

25.3. 13:50: STT:n tieto: Hallitus on kallistumassa koko Uudenmaan maakunnan eristämiseen.

25.3. 16:20: Hallitus järjestää keskiviikkona kello 21 tiedotustilaisuuden koronavirustilanteesta.

25.3. 22:00: Pääministeri Sanna Marin kertoo nyt: Näin Uudenmaan liikenne eristetään.

26.3. 00:00: Pääministeri Marin kommentaa suomalaisia palaamaan heti mökeiltä kotiin Uudenmaan alueelle.

26.3. 01:00: Näin poliisi valvoo Uudenmaan eristämistä – sisäministeri Ohisalo kertoi eri keinoista.

26.3. 13:30: Poliisi on jättänyt Puolustusvoimille virka-apupyynnön Uudenmaan eristämiseksi.

26.3. 14:15: Perustuslakivaliokunnan Ojala-Niemelä: Liikkumisrajoitukset voivat tulla voimaan huomenna.

26.3. 19:15: Poliisi vastaa: 8 kysymystä Uudenmaan sulkemisesta.

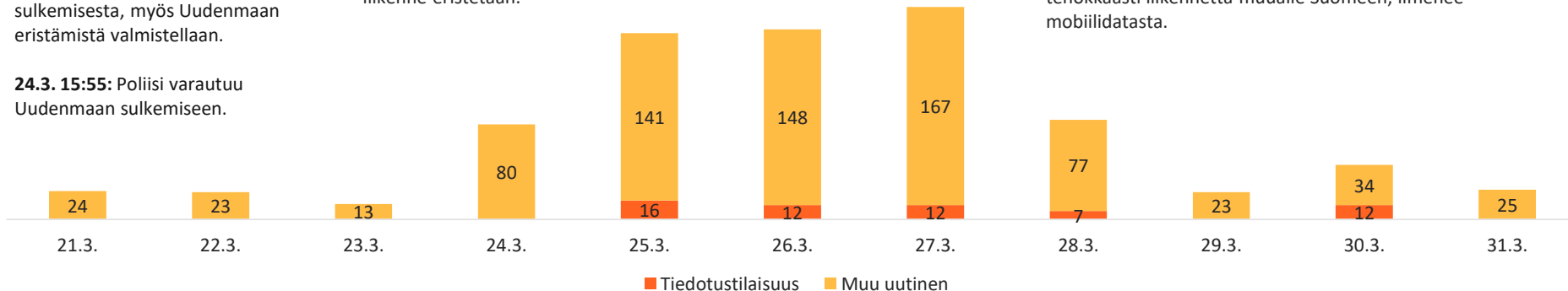
27.3. 02:10: STT:n tietojen mukaan Uudenmaan eristys alkaa vuorokauden vaihtuessa lauantaiksi.

27.3. 15:20: Ylen tiedot: Uudenmaan eristämiseen ehkä tulossa mutkia matkaan eduskunnassa.

28.3. 01:00: Valtioneuvoston kanslia: Liikkumisrajoitukset Uudellemaalle ovat astuneet voimaan.

29.3. 12:10: Poliisi muistuttaa eristettynä olevan Uudenmaan rajan ylittäviä työmatkalaisia: Varatkaa maanantaina enemmän aikaa.

31.3. 07:00: Uudenmaan rajojen sulkeminen näytti rajoittaneen tehokkaasti liikennettä muualle Suomeen, ilmenee mobiilidatasta.

Uudenmaan sulkeminen

Keskustelu ennen viranomaisten päätöstä

Pääministeri väläytti liikkumiskieltoa Uudellemaalle – Julkisoikeuden apulaisprofessori: hallituksella velvollisuus rajoittaa liikkumista, jos ihmiset eivät toimi vapaaehtoisesti

Professorit kritisoivat Uudenmaan eristämistä: "Jotkut ihmiset menettävät henkensä"

Orpo IL:lle: Kokoomus on valmis sulkemaan Uudenmaan rajat

Uudenmaan eristäminen olisi uusi isku huoltamoille ja tienvarsien kaupoille – "On pitänyt jo lomauttaa parisenkymmentä työntekijää"

Kommentti: Hallitus lykkäsi ikävimmät uutiset poliisin kerrottavaksi

Keskustelu Uudenmaan eristämisestä käynnistyi 21.3 aamulla, kun pääministeri Sanna Marin kertoi Ylen Ykkösaamun haastattelussa eristämisen olevan yksi "työkalupakissa" olevista toimenpiteistä. Keskustelun keskeisiä havaintoja olivat:

- **Poliisi oli aktiivinen osapuoli viestinnässä.** Poliisi kommentoi eristystoimien käytännön järjestelyitä sekä vastasi kansalaisten kysymyksiin liittyen esimerkiksi poikkeustapauksiin.
- Oikeusoppineiden lausunnoissa korostuu kannanotot hallituksen käytettävissä oleviin työkaluihin. Iltalehden artikkelissa kaksi asiantuntijaa kritisoivat Uudenmaan eristämistä erityisesti sen [vaihtoehtottomuuden vuoksi](#).
- Uutismedian kannanotoissa, kuten pääkirjoituksissa ja näkökulmissa, korostettiin nyt pohdinnassa olevien toimenpiteiden käyttöönoton korkeaa kynnystä. Esimerkiksi Helsingin Sanomien pääkirjoituksessa todettiin hallituksella olevan raskas todistustaakka toimenpiteiden tarpeellisuudesta.
- Uutismedian julkaisuissa vastattiin myös kansalaisten usein kysyttyihin kysymyksiin muun muassa yksittäisten viiteryhmiä, kuten työmatkalaisten ja varusmiesten näkökulmasta. Artikkeleissa myös spekulointiin eri vaihtoehtoja. Yleisesti artikkeleiden sävyä voisi luonnehtia odottavaksi.
- Puolueista erityisesti kokoomuksen puheenjohtaja Petteri Orpo vaati mediassa Uudenmaan eristämistä. Pääosin samoilla linjoilla olivat myös muut puolueet. Perussuomalaisten Jussi-Halla Aho kritisoi hallitusta liian vähäisistä toimista.

Uudenmaan sulkeminen

Keskustelu viranomaisten päätöksestä sekä jälkikäteiset kannanotot

Uusimaa on nyt eristetty ja liikkumisrajoitukset voimassa, maakunnan rajalla 30 tarkistuspistettä, katso lista

Ensimmäinen vuorokausi Uudenmaan eristystä takana – poliisilta tiukka ohje: Rajan ylityksen kokeilujen pitää loppua

Poliisi käännutti keskiviikkona Uudenmaan rajalla 189 ajoneuvoa ja 12 junamatkustajaa

Pääministeri Marin IS:lle: Hallitus ei valmistele Uudenmaan eristämisen jatkoa

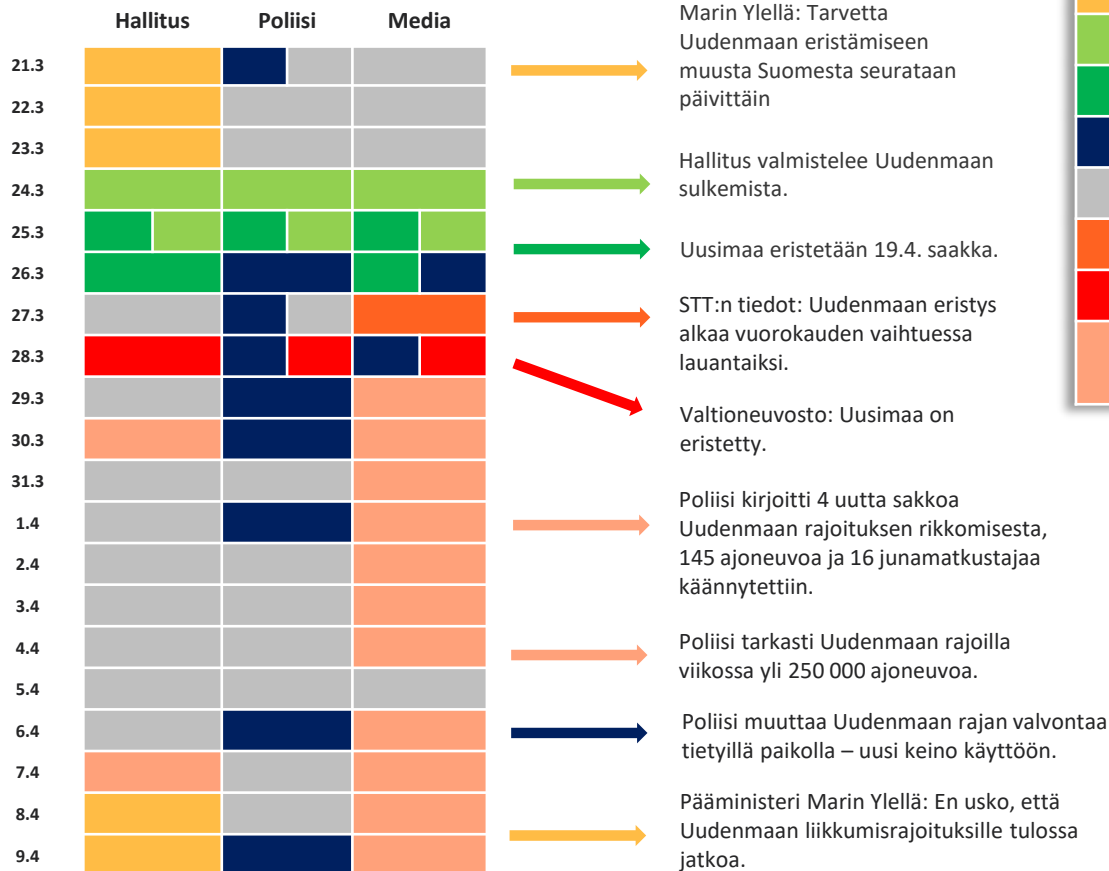
Uudenmaan eristäminen astui voimaan 28. maaliskuuta 2020 keskiyöllä. Yön ensimmäisinä tunteina seurattiin kansalaisten reaktioita Uudenmaan eristämiseen sekä poliisin toimintaan tarkastuspisteillä. Poliisin uutisoitiin valvovan rajaa 30 tarkastuspisteellä sekä liikkuvilla partioilla.

- Eristyksen astuttua voimaan seurattiin mediassa esimerkiksi käännetytjen autojen määrää sekä eristystoimien onnistumista eri viiteryhmien näkökulmasta. Uutisoinnissa korostuivat käytännön toimien raportointi. Kannanottoja itse toimenpiteeseen oli melko vähän.
- Rajoitusten voimaantuloa seuraavina päivinä mediassa seurattiin rajoitustoimien tehokkuutta sekä ihmisvirtoja ja liikennemääriä. Poliisin käännettämien ja tarkistamien ajoneuvojen määrän raportointi oli myös yksi uutisoinnin vakioaiheista. Perustuslakivaliokunta käsitteli Uudemaan rajoitustoimia 3. huhtikuuta, jonka myötä asetus jäi voimaan.
- Eritysjakson loppupuolella mediassa esiin nousivat äänenpainot, joissa arvioitiin eristystarpeen jatkoa sekä sen laillisuusperusteita. Asiantuntijoiden näkökulmat vaihtelivat. 15. huhtikuuta erityis purettiin ja samalla pääministeri Marin vetosi kansalaisiin, jotta nämä välttäisivät tarpeetonta matkustamista.

Eristyksen jälkeen kirjoituksissa pohdittiin myös sitä, **oliko rajoitustoimenpiteistä luopumisen ajankohta oikea.** Näkökulmat vaihtelivat laidasta laitaan, eikä uutisista ole nostettavissa selkeää yhtenäistä linjaa. Eristystoimia tarkasteltiin uudelleen muun muassa oikeudellisesta näkökulmasta ja esimerkiksi poliisin antamat perusteettomat sakot nousivat otsikoihin. Uudenmaan eristys nousi myöhemmin esiin myös artikkeleissa, joissa tarkasteltiin viranomaisten onnistumista koronapandemian hoidossa. **Rajoitusten poistaminen keräsi niiden asettamista enemmän kritiikkiä.**

Uudenmaan sulkeminen

Viestinnän aikajana

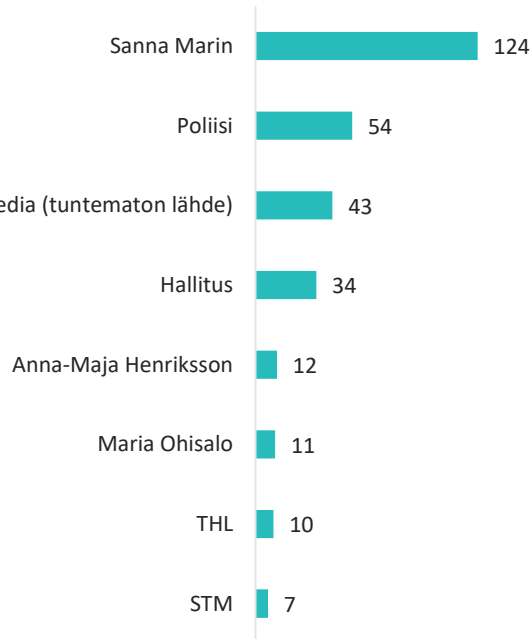
Väri	Uudenmaan sulkemiseen liittyvä viestintä
Yellow	Uudenmaan sulkemista/avaamista pohditaan
Light Green	Uudenmaan sulkemista valmistellaan tai siihen varaudutaan
Green	Uudenmaan sulkupäätös
Dark Blue	Poliisin viestintää ja toimintaa
Grey	Ei aktiivista viestintää tai viestintä vähäistä
Orange	Median spekulatiota sulkupäätöksen voimaantulosta
Red	Uudenmaan sulkeminen on astunut voimaan
Light Orange	Uutta tietoa ja vaikutusten seurantaa. Median osalta sisältää myös poliisin toiminnan raportointia.

Viestinnän aikajana kuvastaa hallituksen, poliisin sekä median viestinnän kehitystä Uudenmaan sulkemisen yhteydessä. Medialla tarkoitetaan sen antamaa yleiskuvaa tilanteesta. Tarkastelussa on painotettu artikkeleiden määrällistä näkyvyyttä.

- Hallituksen viestinnässä korostuu suurien linjausten ja niihin liittyvien tarkennusten viestiminen. Poliisi keskittyi omassa viestinnässään tiedottamaan toiminnastaan rajavalvonnassa. Median rooli oli pääasiassa toistaa viranomaisten viestiä sekä seurata käytännön toimien toteutusta ja tapahtumia.
- Median suurin kiinnostus Uudenmaan sulkemiseen liittyen väheni pian sulkemispäätöksen tultua voimaan.

Viranomaisten viestintä ja viestinnän onnistuminen

Uutiset ja artikkelit, joissa toimija
pääroolissa puhujana

Viranomaisten viestinnän voidaan katsoa olleen onnistunutta Uudenmaan sulkemisen yhteydessä. Johtopäätöstä tukee esimerkiksi kriittisten ja viestintää epäselvänä pitävien artikkeleiden suhteellisen pieni osuus sekä tiedotteiden ja tiedotustilaisuuksien keräämä näkyvyys uutismediassa. Yleisesti Uudenmaan rajoituksista kirjoitettiin mediassa pääosin objektiiviseen tai myönteiseen sävyyn.

Oheisessa kuvaajassa on listattu viranomaiset ja julkiset toimijat sen mukaan, kuinka monessa uutisessa tai artikkelissa he ovat olleet päätoimisena viestijänä Uudenmaan rajoituksiin liittyen. *Medialla* viitataan uutisiin, joissa tiedon lähdettä ei ole suoraan kerrottu, vaan viitataan esimerkiksi *STT:n tietoihin*.

- **Uudenmaan eristykseen yhteydessä viranomaisviestintä henkilöityi rajoitustoimenpiteiden osalta vahvasti pääministeri Sanna Mariniin.** Marinin esiintyminen uutisissa perustui hänen keskeiseen rooliinsa esimerkiksi Uudenmaan sulkemiseen liittyvissä tiedotustilaisuuksissa. Toiseksi eniten mainintoja keräsi uutiset ja artikkelit, joissa poliisi toimi aktiivisena viestijänä. Julkaisuissa seurattiin mm. eristystoimien käynnistymistä ja tiedusteltiin poliisin kantaa erilaisiin erityistapauksiin rajaylityksiin liittyen.
- **Uutismediassa kiinnostuksen kohde näyttää painottuneen Uudenmaan sulkemisen käytännön vaikutuksiin ja sen seurauksiin.** Uudenmaan sulkemisen taustasyyt tai perustelut eivät juurikaan keränneet näkyvyyttä, vaan aiheen uutisointia voisi kuvata tiedottavaksi ja tapahtumia seuraavaksi. Vaihtoehtojen näkemysten suhteellisen pienellä määrällä oli myös vaikutusta viestin yhdenmukaisuuteen.
- **Lukijan näkökulmasta viranomaisten viesti oli yhdenmukainen ja ymmärrettävä.** Poikkeuksen muodostavat ns. erikoistapaukset, kuten työmatka- ja lentoliikenne. Kysymysten ilmaantuessa mm. poliisi viesti aktiivisesti linjauksista ja rajoituksista. Poliisilla onkin viestijänä vahva auktoriteetti politiikan ulkopuolisena toimijana ja vahvan kansalaisten luottamuksen omaavana organisaationa.

Uudenmaan sulkeminen

Eniten sosiaalisessa mediassa jaetut uutiset ja artikkelit

IL-raportti Uudenmaan rajalta: Mökkipakolaisuus eristyksen alta on jo alkanut – monet pitävät rajoituksia ylireagointina

87

24 999

26.3. Ilta-lehti

Uudenmaan eristäminen päättyy tänään – Marin: "Nyt ei ole oikea aika lähteä mökeille"

Hallitus kertoo, että Uudenmaan eristys puretaan.

51

20 144

15.4. Ilta-Sanomat

THL:n tutkimusprofessori: Uudenmaan sulun purkaminen voisi nostaa tautiriskiä muualla

15

12 919

14.4. Ilta-Sanomat

Uudenmaan raja on nyt auki – Poliisi lopettaa valvonnan välittömästi

49

22 809

15.4. Ilta-lehti

Hallituslähde Ylelle: Uudenmaan eristämiseksi ei esitetä jatkamista

Jos eristystä jatkettaisiin, pitäisi vastaavasti eristää muitakin epidemia-alueita, kuten Länsi-Pohja tai Kainuu.

91

13 280

14.4. Yleisradio

Professorit tyrmäävät Uudenmaan avaamisen – "Hallitus ampuu nyt omaan jalkaansa"

210

12 549

15.4. Ilta-Sanomat

Uusimaa eristettiin – presidentti Niinistöllä IS:n erikoishaastattelussa painava viesti suomalaisille: "Olen yrittänyt vakavasti varoittaa"

734

20 081

28.3. Ilta-Sanomat

Sisäministeriössä valmistaudutaan maan sisäisen liikkumisen rajoittamiseen – "Voi olla kaupunki, alue tai useampikin alue"

92

12 939

22.3. Ilta-Sanomat

STT: Hallitus eristämässä koko Uudenmaan

Maakunnan rajan yli pääsevät pyritään määrittelemään tarkasti.

22

12 640

25.3. Ilta-Sanomat

Uudenmaan sulkeminen

Yhteenveto ja suositukset

Viranomaisten viestintä

- Viranomaiset onnistuivat viestinnässään hyvin. Pääministerin keskeisen roolin lisäksi myös poliisi oli aktiivinen toimija. Poliisin viestin vaikuttavuutta lisää kansalaisten vahva luottamus organisaatioon sekä poliittisten kysymysten puuttuminen.
- Näkemykset Uudenmaan sulkemisesta olivat pääsääntöisesti yhteneväiset niin viranomaisorganisaatioiden kuin poliittisten toimijoiden osalta. Rajoitusten purkamisen ajankohdasta esitettiin enemmän risteäviä näkökulmia.
- Kokonaisuudessaan mediassa välittyneet viranomaisten viestit olivat ymmärrettäviä, yhteneväisiä ja selkeitä.

Median näkökulma ja kritiikki

- Uutismediassa otettiin rajoituksiin melko vähän kantaa. Uutisissa keskityttiin seuraamaan eristystoimien etenemistä sekä välittämään informaatiota lukijoille vastaamalla usein kysyttyihin kysymyksiin. Tässä yhteydessä poliisin rooli viestijänä korostui.
- Vähäinen kritiikki oli suunnattu pääasiassa poliittisia toimijoita kohtaan. Viranomaisorganisaatioiden toimintaa kohtaan ei juurikaan esitetty kielteisiä näkemyksiä. Tässä kontekstissa on syytä arvioida sitä, mikä rooli esimerkiksi poliisin aktiivisella viestinnällä on ollut *viestin vaikuttavuuden* kannalta.

Suositukset

- Viestinnän voidaan katsoa olleen kokonaisuudessaan onnistunutta. Media-analyysin perusteella ei noussut esiin selviä tai johdonmukaisia puutteita, joihin tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Meltwater
Outside Insight

Poikkeusolot ja valmiuslaki

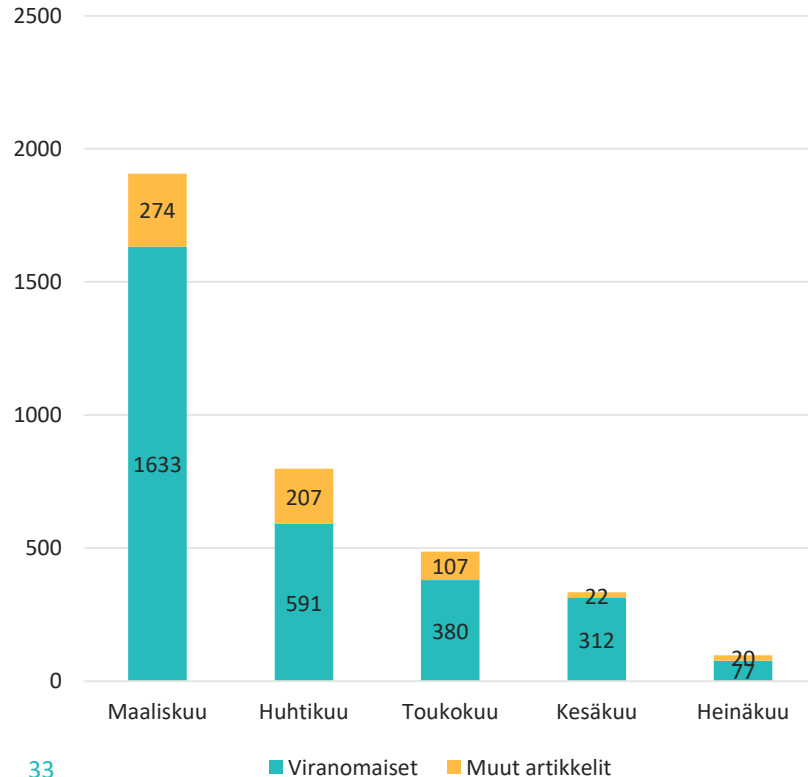

Poikkeusolot ja valmiuslaki

Näkyvyyden jakautuminen kuukausittain

N=3623

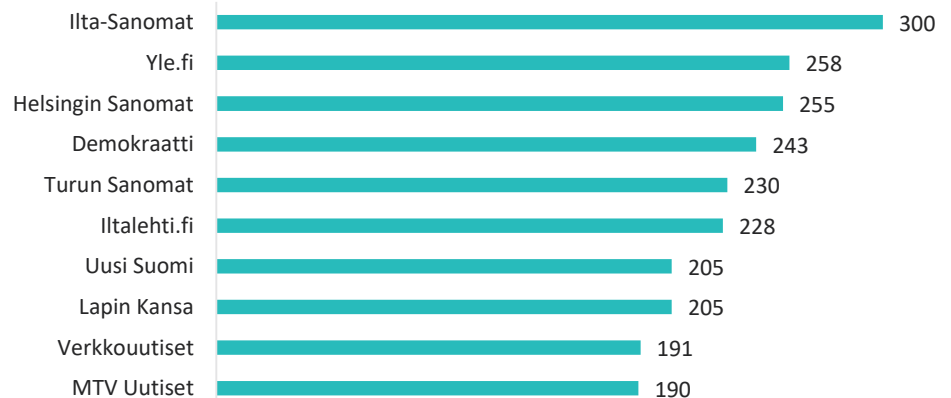

Poikkeusolot ja valmiuslaki mainittiin digitaalisessa uutismediassa yhteensä **7707 kertaa** tammikuun ja heinäkuun välisellä ajanjaksolla. Kun aineistoa rajataan 20 avainmediaan, mainintojen määrä rajautui **3623 julkaisuun**. Avainmedioiden julkaisuista **2994:ssä uutisessa tai artikkelissa** on mainittu jokin tarkastelussa oleva viranomainen.

- Eniten teema oli esillä uutismediassa maaliskuun ja huhtikuun aikana. Eniten poikkeusoloihin ja valmiuslakiin liittyen uutisia ja artikkeleita julkaisivat Ilta-Sanomat, Yleisradio sekä Helsingin Sanomat.

Eniten kirjoittaneet mediat

Taulukossa huomioitu kaikki 7707 mainintaa

Keskustelu ennen poikkeusolojen julistamista

Eduskunnassa vaaditaan kovia koronatoimia ja koulujen sulkemista – Sanna Marinilta tyrmäys: ”Suomessa ei ole poikkeustila”

Perussuomalaiset vaatii valmiuslain käyttöönottoa

Myös kokoomus on valmius valmiuslain käyttöönottoon.

Koulujen sulkemisesta ei vielä päätöstä – pääministeri Sanna Marin opposition vaatimuksesta: ”En ennakoi todennäköisyyttä, mutta sanon, että se on mahdollista myös Suomessa”

Hallitus aloitti valmiuslain käyttöönoton valmistelun – Marin: ”Varaudumme kaikkeen” - Tulossa myös linjaus kouluista ja päiväkodeista

Valmiuslakia aikanaan säättänyt ex-ministeri Juha Korkeaoja rauhoittelee: ”Sitä pitää soveltaa säästeliäästi”

Poliittinen keskustelu poikkeusolojen julistamisen tarpeellisuudesta käynnistyi 12. maaliskuuta, jolloin erityisesti perussuomalaiset sekä kokoomus vaativat valmiuslain käyttöönottoa. Osassa aihetta koskeissa uutisissa ja artikkeleissa todetaan, ettei pääministeri Sanna Marin halua viestiä, että Suomessa olisi poikkeustila.

- **Tasavallan presidentti Sauli Niinistön kannanotoista koronaviruksen torjuntaan uutisoitiin laajasti eri medioissa.** Niinistön mukaan on hyvä ottaa kaikki lainsäädännölliset keinot käyttöön tilanteen hallitsemiseksi. Niinistö totesi myös, että ”valmiuslaki on kovin juhlallinen sana, mutta kannattaa miettiä, että meillä on koko keinovalikoima käytettävissä heti”.
- Eduskuntapuolueista erityisesti perussuomalaiset ja kokoomus vaativat valmiuslain käyttöönottoa. Eniten palstatilaa puolueista keräsi juuri perussuomalaiset. Uutisissa esitetyt näkemykset olivat tyyliltään varsin sovittavia.
- **14. maaliskuuta pääministeri Marin ilmoitti aloittaneensa valmiuslain käyttöönottoasetuksen valmistelun.** Marin toteaa päätöksen taustalla olleen pyrkimys varautua kaikkiin erilaisiin tilanteisiin. Uutismediassa poikkeusolojen julistamisen ja valmiuslain käyttöönoton edeltävää jaksoa käsiteltiin varsin objektiivisesti, pääosin tiedottavaan sävyyn.
- **16. maaliskuuta hallitus totesi yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa Suomen olevan poikkeusoloissa koronavirustilanteen vuoksi.** Valmiuslain käyttöönotto hyväksyttiin eduskunnassa 18. maaliskuuta 2020.

Poikkeusolot ja valmiuslaki

Näkyvyyden päiväjakautuma sekä viranomaisviestintä

Hallitus päätti ottaa valmiuslain käyttöön – Suomi käytännössä suljetaan.

Kommentti: Hallitus osoitti, että se pystyy tekemään historiallisen kovia päätöksiä tiukassa paikassa – tämä oli pääministerin ja presidentin tärkein viesti meille.

Marin: Nykyistä voimakkaampien koronatoimien tarvetta arvioidaan tänään.

Eduskunnassa vaaditaan kovia koronatoimia ja koulujen sulkemista – Sanna Marinilta tyrmäys: ”Suomessa ei ole poikkeustila”

Hallitus tiedotti valmiuslain käyttöönotosta Suomessa – Lääkkeiden myyntiä rajoitetaan välittömästi.

Pääministeri Marin kiitti tuesta valmiuslain käyttöönotolle: Kriisin keskellä tässä salissa ei ole hallitus- ja oppositiopuolueita.

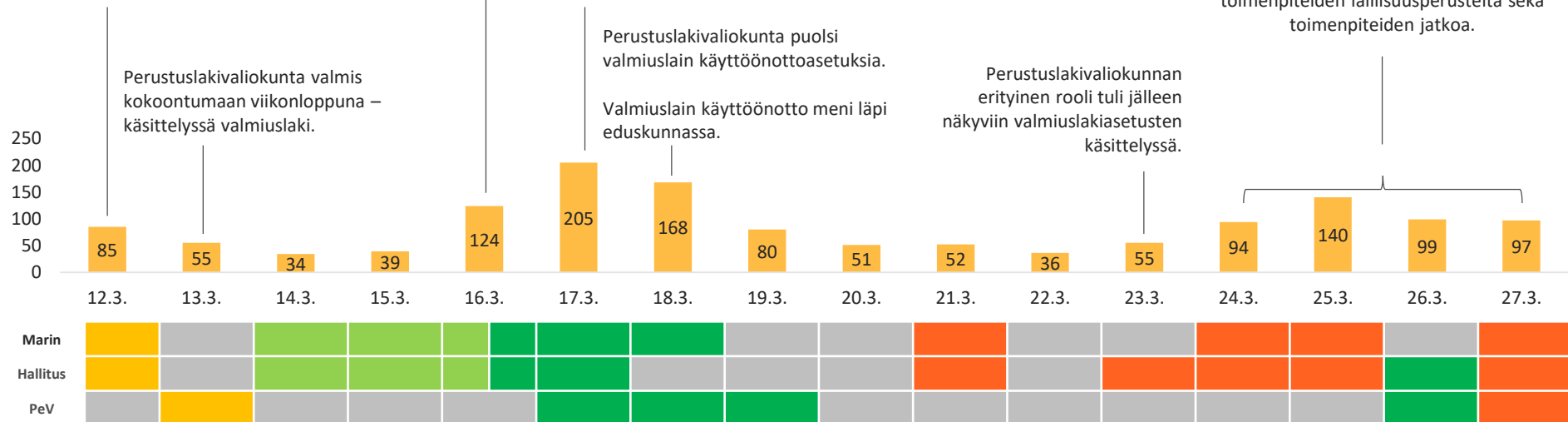
Perustuslakivaliokunta puolsi valmiuslain käyttöönottoasetuksia.

Valmiuslain käyttöönotto meni läpi eduskunnassa.

Perustuslakivaliokunnan erityinen rooli tuli jälleen näkyviin valmiuslakiasetusten käsittelyssä.

Keskustelua muun muassa Uudenmaan eristämisestä sekä ravintoloiden sulkemisesta. Valmiuslaki ja poikkeusolot nousevat esiin, kun tarkastellaan toimenpiteiden laillisuusperusteita sekä toimenpiteiden jatkoa.

Väri	Poikkeusoloihin ja valmiuslakiin liittyvä viestintä
	Valmiuslain mahdollisuutta pohditaan
	Valmiuslain käyttöönottoa valmistellaan
	Päätös valmiuslain käyttöönotosta, käyttöönoton eteneminen sekä näkemykset jatkon tarpeellisuudesta (26.3)
	Valmiuslaki nousee esille eri yhteyksissä (esim. Uudenmaan sulkeminen ja muut rajoitustoimet).
	Ei aktiivista viestintää tai viestintä vähäistä

KESKI-SUOMI 16.3.2020 17:00

Valmiuslaki käyttöön: Rajat suljetaan, kaikki koulut kiinni, yli 70-vuotiaat erilleen muista – katso lista kaikista toimenpiteistä

Kaikki eduskuntaryhmät tukevat valmiuslain käyttöönottoa – valmiuslaki käsitellään lopullisesti eduskunnassa vasta torstaina

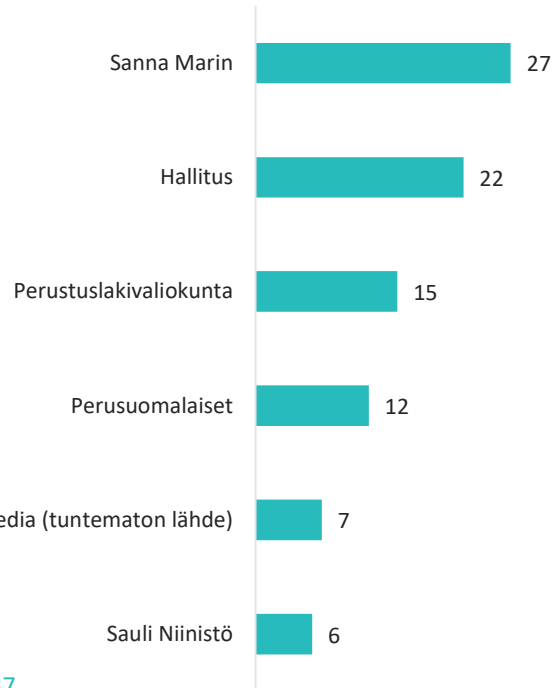
Hallitus tiedotti valmiuslain käyttöönotosta Suomessa – Lääkkeiden myyntiä rajoitetaan välittömästi, matkustaminen ulkomaille kielletään

Hallitus totesi poikkeusolot yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa 16. maaliskuuta. Asiasta linjattiin tiedotustilaisuudessa, joka käynnisti viestintäprosessin aiheesta. Poikkeusolot tai valmiuslaki eivät itsessään keränneet kaikkea huomiota artikkeleissa, vaan merkittävään rooliin nousi myös yli 10 hengen kokoontumisten kieltäminen sekä rajojen ja koulujen sulkeminen.

- **Uutismedian kommentaissa heti tiedotustilaisuuden jälkeen suhtauduttiin toimenpiteisiin myötämielisesti.** Kirjoituksissa todettiin muun muassa ”kovien aikojen vaativan kovia toimia”, päivän jäävän Suomen historiaan sekä hallituksen osoittaneen pystyvän tekemään kovia päätöksiä historiallisessa tilanteessa. Myöhemmin kritiikkiä valmiuslain käyttöönottoa kohtaan esittivät lähinnä oikeusoppineet, jotka kaipaavat tarkempia perusteluita joidenkin sen kohtien käyttöönottoon. Kritiikki kuitenkin laimeni, kun hallitus esitteli lopullisen esityksen, johon ei sisältynyt kiistanalaisia kohtia.
- **17. maaliskuuta hallitus piti tiedotustilaisuuden, jossa käytiin mm. valmiuslain käyttöönottoa lävitse.** Tilaisuudesta mediassa nostettiin esiin erityisesti Suomen rajojen sulkeutuminen 19. maaliskuuta sekä valmiuslain antama mahdollisuus lääkkeiden myynnin rajoittamiseen. Saman päivän aikana uutisoitiin myös eduskuntaryhmien laajasta tuesta valmiuslain käyttöönotolle, jonka myötä pääministeri Marin lausui myös kiitoksensa sujuvasta yhteistyöstä.
- Uutismedian artikkeleissa keskityttiin pääosin viestimään poikkeusolojen ja valmiuslain aiheuttamia muutoksia kansalaisten tavalliseen arkeen. Uutisissa seurattiin myös valmiuslakien käyttöönoton edistymistä perustuslakivaliokunnassa sekä eduskunnassa.

Viranomaisten viestintä ja viestinnän onnistuminen

Uutiset ja artikkelit, joissa toimija
pääroolissa puhujana

Viranomaisten sekä julkisten tahojen viestintä oli poikkeusoloihin ja valmiuslakiin liittyvissä kysymyksissä yhtenäistä, johdonmukaista sekä ymmärrettävää. Johtopäätökseen on päädytty muun muassa siksi, että median uutisointi tiedotteiden ja tiedotustilaisuuksien pohjalta oli varsin yhdenmukaista sekä luonteeltaan tiedottavaa. Kolumneissa ja kommenteissa ei nostettu esiin epäselvyyksiä viestissä. Viranomaisten ääni oli myös hyvin kokonaisuudessaan edustettuna poikkeusoloja ja valmiuslakia koskevissa uutisissa ja artikkeleissa.

Oheisessa kuvaajassa on listattu viranomaiset ja julkiset toimijat sen mukaan, kuinka monessa uutisessa tai artikkelissa he ovat olleet päätoimisena viestijänä poikkeusoloihin ja valmiuslakiin liittyen. *Medialla* viitataan uutisiin, joissa tiedon lähdettä ei ole suoraan kerrottu, vaan viitataan esimerkiksi *STT:n tietoihin*.

- **Monien muiden koronapandemiaan liittyvien teemojen tavoin myös poikkeusolojen julistamiseen ja valmiuslakiin liittyen eniten mediassa puhujana toimi pääministeri Sanna Marin.** Pääministeri Marin oli keskeinen hahmo esimerkiksi tiedotustilaisuuksissa, joiden pohjalta uutismedia poimi mm. kommentteja koronapandemian etenemisestä Suomessa.
- Pääministerin ohella poikkeusolojen julistamisen ja valmiuslakien säätämisen kannalta keskeiset toimijat keräsivät medianäkyvyyttä. Hallituksella viitataan erityisesti tiedotustilaisuuksiin, joissa keskeiset ministerit olivat vahvasti esillä. Perustuslakivaliokunta oli esillä lähinnä käyttöönottoasetusten hyväksymisprosessin yhteydessä.
- **Tasavallan presidentti Sauli Niinistö oli vahvasti esillä poikkeusoloihin ja valmiuslakiin liittyvissä uutisissa.** Helsingin Sanomien mukaan ”valmiuslain käyttöön ottamiselle on Niinistöltä vahva tuki, jos ei peräti työntö”. Niinistö otti myös kantaa valmiuslakiin heti prosessin käynnistyttyä 12. maaliskuuta. Viestinnällisesti presidentti Niinistö edusti yhtenäistä linjaa muun valtiovallan kanssa. Presidentti Niinistön vahva tuki mm. valmiuslakien käyttöönotolle lienee vaikuttanut myös kansalaisten mielipiteeseen asiasta.

Poimintoja eniten sosiaalisessa mediassa jaetuista uutisista ja artikkeleista

10 hengen kokoontumiset kielletään, mutta menevätkö baarit ja ravintolat kiinni? Lue täältä koko lista hallituksen koronatoimista

71 43 900 16.3. Ilta-lehti

Marin: Valmiuslaki käyttöön – koulutilat suljetaan, päiväkodit pysyvät auki

15 10 481 16.3. Ilta-Sanomat

Hallituksen kovat koronatoimet – lue koko lista sanasta sanaan

23 7954 16.3. Ilta-Sanomat

IL selvitti: Näin Suomi päätti valmiuslaista: Marin ja vasemmistoliitto epäroivät, muut puolueet ja Niinistö runnoivat läpi

1971 25 516 18.3. Ilta-lehti

Näkökulma: Suomen pitää rajoittaa ihmisten liikkumista välittömästi ja sulkea ei-kriittiset kaupat ja palvelut – viivytys maksaa ihmishenkiä

224 9926 22.3. Ilta-lehti

Suomi sulki itsensä selvästi aiemmin kuin Wuhan ja Italia – Strategia on nyt ottaa tauti hitaasti vastaan muissa kuin riskiryhmissä

87 7580 17.3. Helsingin Sanomat

Presidentti Niinistö HS:lle: ”Lopullisuus on kova sana, mutta nyt maailma muuttuu”

76 16 419 16.3. Helsingin Sanomat

Suomi laittoi rajat kiinni – näissä tapauksissa maahan silti pääsee

204 8802 19.3. Ilta-lehti

Hallitus päätti luopua valmiuslain käytöstä, Suomi palaa normaalioloihin – pääministeri Marin: ”Epidemian uhka ei ole ohi”

103 7013 15.6. Yleisradio

Poikkeusolot ja valmiuslaki

Yhteenveto ja suositukset

Viranomaisten viestintä

- Viranomaisten ja julkisten toimijoiden viestintä poikkeusoloihin ja valmiuslain käyttöönottoon liittyen oli yhdenmukaista ja onnistunutta. Valmiuslaki vaikuttaa yhteiskunnan toimintoihin monella eri sektorilla. Siitä huolimatta sen keskeiset vaikutukset välittyivät mediassa pääosin hyvin.
- Viestinnän yhdenmukaisuutta korosti poliittisten toimijoiden keskenään pääosin yhteneväiset näkemykset sekä laaja poliittinen tuki hallituksen toimille. Auktoriteettia toimille lisäsi presidentti Sauli Niinistön näkemykset uutismediassa.

Uutismedian reaktiot sekä myöhemmän vaiheen kritiikki

- Poikkeusolojen julistaminen ja valmiuslain käyttöönotto ovat aiheina varsin abstrakteja. Siksi uutismedian tarkastelussa huomio kohdistuikin niiden käytännön vaikutuksiin. Uutismedia keskittyi välittämään viranomaisten viestiä tiedottavaan sävyyn ja varsinaista analyysiä valmiuslain käyttöönotosta tai poikkeusolojen julistamisesta oli suhteellisen vähän. Keskustelua tehdyistä toimenpiteistä käytiin kuitenkin myöhemmässä vaiheessa mm. toukokuun lopussa.
- Hallituksen sekä Rajavartiolaitoksen viestintä ja tiedottaminen keräsi kritiikkiä myöhemmin erityisesti matkustusrajoituksiin liittyen. Oikeusoppineiden mielestä hallitus olisi voinut kertoa selvemmin, olivatko hallituksen antamat rajoitustoimet velvoitteita vai suosituksia. *Katso myös suositusten kohta 2.*

Suosituksat

- Poikkeusoloihin ja valmiuslakiin liittyvä alkuvaiheen viestintä oli kokonaisuutena tarkastellen yhdenmukaista ja onnistunutta. Suositusten näkökulmasta ei media-analyysin perusteella ole havaittavissa keskeisiä tai toistuvia aiheita, jotka johtaisivat suosituksiin.
- Tässä media-analyysissä ei ole otettu kantaa siihen, onko viestinnän pyrkimyksenä ollut antaa mahdollisimman totuudenmukainen kuva esimerkiksi matkustusrajoituksiin liittyen. Analyysi perustuu pääosiltaan ensivaiheen uutisointiin.

Meltwater
Outside Insight

Yhteenveto

Yhteenveto

Viranomaisviestintä koronapandemiassa

Viranomaisten viestintä pääosin onnistunutta

- Viranomaisten ja julkisten toimijoiden viestintä oli tarkastelujaksolla pääosin onnistunutta. Poikkeuksen muodostaa kasvomaskeihin liittyneet kannanotot, jonka yhteydessä viranomaiset esittivät ristiriitaisia tietoja. Epäselvyyttä lisäsivät esimerkiksi yksittäisten asiantuntijoiden linjaukset suhteessa organisaatioon sekä aiheen monimutkainen luonne.
- Uudenmaan sulkemiseen sekä poikkeusoloihin ja valmiuslakiin liittyvissä uutisissa ja artikkeleissa pääasiallinen viestijä oli pääministeri *Sanna Marin*. Utisoinnissa painottui tiedotteiden ja tiedotustilaisuuden merkitys. Sen sijaan kasvomaskeihin liittyvät uutiset ja artikkelit syntyivät asiantuntijoiden lausunnoista esimerkiksi haastatteluissa tai televisiossa.

Kasvomaskien käytön hyödyistä eniten ristiriitaisia näkemyksiä

- Uudenmaan sulkemisessa sekä valmiuslaissa ja poikkeusoloissa median uutisointi oli luonteeltaan varsin tiedottavaa. Media raportoi rajoitusten vaikutuksista arkielämään ja haki vastauksia erityistapauksiin. Rajoituksista vallitsi pääsääntöisesti konsensus, kun sen sijaan kasvomaskeiden käytöstä esitettiin runsaasti eriäviä mielipiteitä. Yhtenä vaikuttimena oli myös kansainväliset esimerkit maskien käytöstä.
- Kasvomaskeihin liittyvässä viestinnässä ilmenee aiheen monimutkainen luonne. Viestinnän haasteena on riittävän selkeä ja yksinkertainen viesti. Nyt viestit olivat varsin monimutkaisia. Lukijalta on vaatinut tarkkuutta ymmärtää esimerkiksi se, mistä maskeista puhutaan ja kenelle maskien käyttöön liittyvät suositukset ovat kohdennettu.

Viranomaisviestintä koronapandemiassa

Mittari	Keskustelu kasvomaskeista	Uudenmaan sulkeminen	Poikkeusolot ja valmiuslaki
Viestinnän sisältö	Julkinen keskustelu kasvomaskien tarpeellisuudesta ja käytön hyödyistä, eri toimijoiden poikkeavat näkemykset.	Tilanteen kehittymisen raportointi ja vastaukset erityiskysymyksiin.	Itsessään abstrakti aihe, sisältö keskittyi teeman vaikutuksiin ihmisten arkielämässä.
Eniten äänessä	THL ja STM. Sisältää myös yksittäiset asiantuntijat kyseisistä organisaatioista.	Viestintä henkilöityi Sanna Mariniin. Myös poliisin viestinnällä keskeinen rooli.	Viestintä henkilöityi Sanna Mariniin. Lisäksi myös presidentti Niinistö otti vahvasti kantaa ennen toimia.
Median reaktiot	Kritiikki epäselviä suosituksia kohtaan. Myös medialla itsessään haasteita välittää yksiselitteistä ja oikeaa tietoa.	Tiedotustilaisuudet keräsivät näkyvyyttä. Media keskittyi pääosin vaikutusten raportointiin.	Päähuomio seurauksissa: koulujen ja rajojen sulkeminen sekä kokoontumisrajoitukset.
Viestinnän onnistuminen	Viestinnässä merkittäviä ristiriitaisuuksia ja epäselvyyksiä. Selkeän linjauksen puute.	Viestintä pääosin onnistunutta. Tiedotteet ja tiedotustilaisuudet keräsivät näkyvyyttä.	Viestintä oli yhdenmukaista. Medialla tiedottava rooli.
Huomiot	Yksilöt viestivät vastoin organisaation linjaa. Yksinkertaisemmat avainviestit helpottavat viestintää.	Luottamus poliisiin saattoi lisätä viestinnän vaikuttavuutta.	Myöhemmässä vaiheessa kritiikkiä rajoitusten viestintään juridisesta näkökulmasta.

Meltwater

Outside Insight